



# รายงานการวิจัย

ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการใน  
โครงการฝึกอบรมวิชาชีพอักษรเกษตร กรณีศึกษา :  
บัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้ารับการอบรมจาก  
คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รศ.ดร.ยุพินพรรณ ศิริวัธนนกุล

Order Key.....26478  
EIS Key.....171820

เลขที่ HN700.55.29v64 ๗3  
เลขที่ 2542? ๗.1  
24/13

ภาควิชาพัฒนากการเกษตร  
คณะทรัพยากรธรรมชาติ  
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ  
การเกษตร กรณีศึกษา : บัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้ารับการอบรมจาก  
คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ยุพินพรรณ ศิริวัธนกุล<sup>1</sup>

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสาผู้เข้าร่วมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ (2) ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรของโครงการฝึกอบรม (3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร และ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการในการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถามให้กับบัณฑิตอาสาผู้แจ้งความจำนงค์เข้าร่วมรับการอบรม จำนวน 403 ชุด และได้รับกลับคืนจำนวน 309 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.9 ของแบบสอบถามทั้งหมด และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า F(F-test) ทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

จากผลการศึกษาพบว่าบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 54.2 เป็นเพศชายและร้อยละ 45.8 เป็นเพศหญิง มีอายุโดยเฉลี่ย 26.4 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีเพียงส่วนน้อยที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 87.3 มีสถานภาพโสด และร้อยละ 99.7 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี บัณฑิตอาสาร้อยละ 46.1 มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน โดยเฉลี่ยเกือบ 3 ปี สำหรับโอกาสในการเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้นมีเพียงร้อยละ 25.3 เท่านั้นที่เคย และร้อยละ 48.7 ที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการเกษตร และร้อยละ 48.7 เคยมีโอกาสไปดูงานเกษตรนอกสถานที่ สำหรับความคาดหวังที่จะได้รับการอบรมในครั้งนี้อยู่ที่ร้อยละ 56.9 คาดหวังมาก และเมื่อเสร็จสิ้น

---

<sup>1</sup>Ph.D (Development Education, Rural) รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร  
คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โครงการแล้วส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 91.5 ยังมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับการอบรมวิชาชีพการเกษตรกับคณะทรัพยากรธรรมชาติอีก

บัณฑิตอาสาทั้งเพศชายและหญิงให้ความสนใจต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการที่เหมือนกันคือ ให้ความสนใจมากต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบการบรรยาย การบริการด้านเอกสารและการติดต่อประสานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรม สำหรับในด้านหลักสูตรนั้นทั้งเพศชายและหญิงให้ความสนใจที่เหมือนกัน คือ ให้ความสนใจมากในเรื่องของความรู้ความสามารถของวิทยากร ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย สำหรับหัวข้อบรรยายที่บัณฑิตอาสาทั้งชายและหญิงให้ความสนใจเหมือนกันคือ ให้ความสนใจมากในเรื่องของการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงเปิดเพศ การเลี้ยงไก่และนกกระทา เกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกไม้ผลหลังบ้าน สำหรับหัวข้ออื่น ๆ ให้ความสนใจที่ต่างกัน

จากการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรพบว่าในด้านการจัดการและบริการไม่พบค่าความแตกต่างแต่ประการใด จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า บัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านหลักสูตรอบรม พบความแตกต่างของข้อความ 3 ข้อ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ บัณฑิตอาสาเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่องการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมากกว่าเพศชาย ( $F=8.76, P < 0.01$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่องการเลี้ยงไก่และนกกระทามากกว่าเพศชาย ( $F=5.36, P < 0.06$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับเรื่องของความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยายนั้นเพศหญิงมีความพึงพอใจในเรื่องนี้มากกว่าเพศชาย ( $F=4.63, P < 0.05$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ข้อเสนอแนะของการศึกษาคือ หน่วยงานที่ให้บริการความรู้ทางการเกษตรต่างๆ ควรมีแผนงานที่ประสานและร่วมมือซึ่งกันและกันในการถ่ายทอดความรู้และวิทยากรด้านต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้กับบัณฑิตอาสาที่ประจำอยู่ในท้องถิ่นหรือจังหวัดที่มีหน่วยงานที่ให้บริการเหล่านี้ตั้งอยู่โดยการอบรมเสริมอาชีพในระยะสั้นและเมื่อเสร็จสิ้น

การอบรมแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพได้เลย ผู้บริหารสถานศึกษา (มหาวิทยาลัย) ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในส่วนของงานบริการชุมชนแก่คณะฯ เพื่อสานต่อโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาให้ดำเนินต่อไป และขณะเดียวกันก็เท่ากับเป็นการสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อช่วยบริการสังคม นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญกับสื่อประเภทเอกสารเผยแพร่ทางการเกษตรทุกรูปแบบให้กับบัณฑิตอาสาที่ผ่านการอบรมจากคณะทรัพยากรธรรมชาติไปแล้ว เพราะอย่างน้อยสื่อที่ใช้จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับสถาบันให้คงอยู่และดำเนินต่อไป

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร บัณฑิตอาสา

## สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
บทคัดย่อ	(2)
สารบัญ	(5)
รายการตาราง	(7)
รายการภาพประกอบ	(8)
บทที่	
1    บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
2    การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
แนวความคิดเรื่องความพึงพอใจ	4
ทฤษฎีแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ	5
การสร้างสิ่งจูงใจที่จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความพึงพอใจ	6
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความรู้ทางการเกษตร	10
การฝึกอบรมทางการเกษตร	11
โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา	11
3    วิธีการวิจัย	15
อุปกรณ์	15
วิธีการวิจัย	16
4    ผลการวิจัย	17
ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้าร่วมการอบรมในโครงการ	
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	17
ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการของโครงการ	
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	22
	(5)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อมูลศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย)	25
การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร (ทดสอบสมมติฐาน)	30
ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของบัณฑิตอาสาผู้เข้าร่วมรับการอบรม	33
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	37
สรุป	37
ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย	40
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	46

## รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสา ผู้สนใจเข้าร่วมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	20
2	ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดต่อการดำเนินการ ของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	24
3	ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายต่อการดำเนินการของโครงการฝึก อบรมวิชาชีพการเกษตร	26
4	ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศหญิงต่อการดำเนินการของโครงการฝึก อบรมวิชาชีพการเกษตร	29
5	เปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนิน การของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและ บริการและด้านหลักสูตร	32
6	ประเด็นปัญหาต่างๆจากบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในโครงการ ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	33
7	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในโครงการฝึกอบรม วิชาชีพการเกษตร	35

## รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- |   |   |    |
|---|---|----|
| 1 | แสดงค่าร้อยละของจำนวนบัณฑิตอาสาสมัครที่สนใจเข้าร่วมการอบรม<br>แยกตามเพศ | 17 |
|---|---|----|

## ภาคผนวก

ภาคผนวก		หน้า
1	ตาราง 1 สาขาวิชาที่บัณฑิตอาสาสมัครผู้เข้ารับการอบรมสำเร็จ	46
2	ตาราง 2 ลักษณะงานที่บัณฑิตอาสาสมัครเคยทำ	48
3	ตาราง 3 เรื่องที่บัณฑิตอาสาสมัครเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ	50
4	ตาราง 4 หน่วยงานที่จัดการอบรม (การประกอบอาชีพ)	52
5	ตาราง 5 เรื่องที่บัณฑิตอาสาสมัครเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร	54
6	ตาราง 6 หน่วยงานที่จัดการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร	56
7	ตาราง 7 เรื่องที่บัณฑิตอาสาสมัครเคยไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	58
8	ตาราง 8 หน่วยงานที่จัดการศึกษาดูงานนอกสถานที่	62
9	ตาราง 9 เรื่องที่บัณฑิตอาสาสมัครสนใจให้ทางคณะอบรม	64
10	ตาราง 10 ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาสมัครผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในภาพรวม	66
11	ตาราง 11 เหตุผลประกอบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาสมัครต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	67
12	ตาราง 12 เหตุผลประกอบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาสมัครต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรโดยแยกตามเพศ	68
13	แบบสอบถามความสนใจของบัณฑิตอาสาสมัครในการเข้าร่วมรับการอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	69
14	ตาราง 14 ตารางอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาสมัคร (กลุ่มที่ 1)	70
15	ตาราง 15 ตารางอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาสมัคร (กลุ่มที่ 2)	71

ภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก

หน้า

- |    |  |    |
|----|--|----|
| 16 | ตาราง 16 รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก้บัณฑิต<br>อาสา (กลุ่มที่ 1) | 72 |
| 17 | ตาราง 17 รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก้บัณฑิต<br>อาสา (กลุ่มที่ 2) | 79 |

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีฐานเศรษฐกิจมาจากภาคเกษตรตั้งแต่สมัยโบราณ การที่จะปลูกฝังให้เยาวชนของชาติสนใจ และรักการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นนโยบายที่รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะมีผลทำให้ภาคเกษตรที่ตกต่ำอยู่มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นได้ ในสภาพเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันนี้อยู่ในสภาพที่ไม่ดี รายได้ของรัฐไม่เพียงพอจ่ายในแต่ละปี สถานภาพการเงินขาดความคล่องตัว หลาย ๆ คน ผิดหวังกับภาคธุรกิจ จึงจำเป็นต้องหันหน้าเข้ามาพึ่งภาคเกษตรมากขึ้น แต่อาชีพเกษตรกรรมในปัจจุบันได้มีการขยายตัวในรูปแบบของธุรกิจ และใช้เทคโนโลยีด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศยังขาดความรู้ทางการเกษตรแผนใหม่ส่งผลให้การผลิตไม่ได้คุณภาพและส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการตลาดตามมาในที่สุด รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยพยายามที่จะแก้ปัญหาและปรับปรุงมาโดยตลอด เช่น มีเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเกษตรออกไปเผยแพร่ส่งเสริมอาชีพเกษตรให้แก่เกษตรกร และอีกแนวทางหนึ่งที่รัฐบาลดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่หวังผลทั้งระยะยาวและระยะสั้นคือการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในหลักสูตรระดับต่าง ๆ ของการศึกษาในระบบโรงเรียนตามปกติและนอกระบบโดยหวังให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรอย่างถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติในงานอาชีพของตนและเผยแพร่ความรู้ให้บุคคลอื่น ๆ ได้ (นพคุณ ศิริวรรณ, 2536 : 1) และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 3) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพของประชากรไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกัน กล่าวคือ การจัดระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นให้บุคคลได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จะประกอบอาชีพอันจะเป็นกำลังทางเศรษฐกิจที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2539 : 3) ได้ระบุว่าคนไทยทุกคนควรมีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่มากขึ้น ตั้งแต่ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศ รวมทั้งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี คนในวัยหนุ่มสาวได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ

40 ของคนในกลุ่มอายุ 18-24 ปี และการพัฒนาสิ่งใดก็ตามคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนา

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่ในการผลิตและพัฒนากำลังคนทางการเกษตร และส่งเสริมสนับสนุนการบริการทางวิชาการเกษตรแก่สังคมและท้องถิ่นได้ตระหนักถึงปัญหาการว่างงานของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา อันเนื่องจากผลกระทบทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้จัดทำโครงการบัณฑิตเกษตรอาสาโดยได้รับอนุมัติเงินงบกลาง ประจำปีงบประมาณ 2542 เพื่อทำการรวบรวมปรับปรุงข้อมูลเกษตรทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐสังคมของภาคการเกษตรไว้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาภาคการเกษตร ในขณะเดียวกันแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบัณฑิตอาสาเอง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ภายใต้โครงการนี้ โดยจัดเป็นหลักสูตรอบรมเสริมความรู้และทักษะการเกษตรพื้นฐานเพื่อให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในส่วนที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเกษตรในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างบัณฑิตให้เกิดแนวคิดที่จะเตรียมตัวในการเลือกกิจกรรมในการประกอบอาชีพโดยให้สามารถพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด

โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา เป็นโครงการหนึ่งที่อยู่ภายใต้โครงการบัณฑิตเกษตรอาสา คณะทรัพยากรธรรมชาติโดยมุ่งเน้นให้ความรู้พื้นฐานทางการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา เพื่อให้เขาเหล่านั้นบังเกิดแนวคิดในการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว โครงการนี้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 18-22 สิงหาคม 2542 จำนวน 5 วัน ในช่วงการดำเนินโครงการฯ ที่ผ่านมาได้พบปัญหาและอุปสรรคบางประการ เช่น บัณฑิตอาสาจบมาจากสถาบันการเกษตรที่หลากหลาย ความเข้าใจในด้านความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรอบรมในช่วงระยะเวลาที่จำกัดจึงเป็นไปค่อนข้างยากที่จะปรับการรับรู้ไปในแนวทางเดียวกันในช่วงระยะเวลาที่จำกัด บัณฑิตขาดระเบียบวินัย และความรับผิดชอบขาดความใส่ใจในข้อมูลข่าวสารของโครงการอบรม เป็นต้น ซึ่งประเด็นปัญหาเหล่านี้เป็นเพียงการสังเกตและคาดการณ์จากคณะผู้จัดทำโครงการเท่านั้น ควรจะมีการศึกษาวิจัยให้ชัดเจนว่า หลังจากที่บัณฑิตได้รับความรู้ไปแล้ว เขาเหล่านั้นมีความพึงพอใจต่อโครงการอบรมนี้มากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุนี้แนวคิดการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงเกิดขึ้น และผลจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทาง

ในการปรับปรุงโครงการฝึกอบรมวิชาชีพในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ให้มีความเหมาะสมและสัมฤทธิ์ผลตลอดทั้งมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.2.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสา ผู้เข้าร่วมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ

1.2.2 ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการด้านหลักสูตรอบรมของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

1.2.3 ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

1.2.4 ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

## 1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.3.1 ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจ ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

1.3.2 สามารถนำผลจากการวิจัย ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นแนวทางให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดโครงการอบรมฝึกวิชาชีพการเกษตรสามารถหาแนวทางเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการโครงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

## บทที่ 2

### การตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### 2.1 แนวความคิดเรื่องความพึงพอใจ

นักการศึกษาของไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายท่าน ดังนี้

ศลใจ วิบูลกิจ (2534 : 42) กล่าวถึงความพึงพอใจว่าเป็นสภาพอารมณ์ที่มีต่อองค์ประกอบของงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้น

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2533 : 48) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกของบุคคลภายในกลุ่มและฐานะความเป็นอยู่ของเขาเหล่านั้นเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าน่าจะได้รับ ความพึงพอใจชนิดไหนอย่างไร เช่น ด้านความพึงพอใจในงานที่ทำ อัตราค่าจ้าง เงินเดือน สภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

สาโรช สีนวล (2533 : 14) และอุทิศ ภูมิชัย (2533 : 31) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หรือแม้แต่การทำงานเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองของทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกทางลบก็จะเกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นมาจากการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เกิดความเต็มใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจ สามารถทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งจะเป็นผลให้องค์การมีความเจริญก้าวหน้า ฐานะขององค์การมีความมั่นคงและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การนั้น ๆ

บลัมและเนย์เลอร์ (Blum and Naylor, 1968 : 364) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจในงานไว้ว่า เป็นทัศนคติต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลงานมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ค่าจ้าง การปกครอง บังคับบัญชา ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ สภาพของงาน โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน การยอมรับนับถือในความสามารถ ความเหมาะสมของปริมาณงาน มิตรภาพและความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมงาน การปฏิบัติอย่างยุติธรรมของผู้บังคับบัญชาต่อเจ้าหน้าที่และอื่น ๆ อีก

วรูม (Vroom, 1964 : 99) และกู๊ด (Good, 1973 : 320) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจที่สอดคล้องกันว่าความพึงพอใจหมายถึง คุณภาพ สภาพหรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีต่องานก็จะมี ความพึงพอใจในการทำงาน และในทางตรงกันข้ามเจตคติที่ไม่ดีต่องานก็จะไม่พึงพอใจในการทำงาน

โอเชอร์ วาริรักษ์ (2531 : 36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่าในชีวิตของทุกคนจะต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า ไม่มีใครสามารถบังคับให้คนอื่นทำในสิ่งที่เราต้องการได้ทุกเรื่อง นอกจากคนนั้นมีความตั้งใจที่จะทำสิ่งนั้นเอง เช่น งานจะมีคุณภาพก็ต่อเมื่อคนทำงานนั้นมีความพึงพอใจในการทำงาน มีทั้งคุณภาพทั้งชีวิตส่วนตัว ชีวิตครอบครัวและชีวิตในสังคมที่สมบูรณ์อยู่ก่อนนั่นเอง

## 2.2 ทฤษฎีแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

สมพงษ์ เกษมสิน (2529 : 225) ได้อ้างถึงทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการและความต้องการจะมีอยู่ไม่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นแล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นจะนำมาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่สิ้นสุดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นเครื่องจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของมนุษย์มีเป็นลำดับกล่าวคือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำที่ได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการขั้นสูงก็จะเรียกให้ตอบสนองทันที

และสุธรรม เดชนครินทร์ (2531 : 19-20) ได้อ้างถึงทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งอธิบายถึงความต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) คือ ความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อากาศหายใจ และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
3. ความต้องการทางสังคม (belonging needs) คือ ความต้องการที่จะเข้าอยู่ในสังคม และได้รับการยอมรับจากสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (esteem needs) เป็นความต้องการเด่นดังในสังคม ต้องการให้คนยกย่องสรรเสริญ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง (self-actuation needs) คือความต้องการชั้นสูงสุดที่มนุษย์ต้องการจะได้รับ

### 2.3 การสร้างสิ่งจูงใจที่จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความพึงพอใจ

บาร์นาร์ด (Barnard, 1968 : 142-149) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจที่จะใช้เป็นเครื่องกระตุ้นบุคคลให้เกิดความพึงพอใจไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติเป็นการตอบแทน เป็นการชดเชยหรือเป็นรางวัลที่เขาได้ปฏิบัติในสิ่งต่างๆ เป็นอย่างดี

2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคล ซึ่งไม่ใช่วัตถุ (personal non-material opportunities) เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานมากกว่ารางวัลที่เป็นวัตถุ เพราะสิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสนี้บุคคลากรจะได้รับแตกต่างจากคนอื่น เช่น เกียรติภูมิ การให้สิทธิพิเศษและการมีอำนาจ เป็นต้น

3. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical conditions) หมายถึง สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันอาจก่อให้เกิดความสุขทางกายในการทำงาน

4. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal beneficial) หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่สนองความต้องการของบุคคลในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงคือ การมีโอกาสร่วมช่วยเหลือครอบครัวตนเองและผู้อื่น ทั้งการได้แสดงความภาคภูมิใจต่อหน่วยงาน

5. ความดึงดูดใจในทางสังคม (association attractiveness) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีมิตร ถ้าความสัมพันธ์เป็นไปด้วยดีจะทำให้เกิดความผูกพันและความพอใจร่วมงานกับหน่วยงาน

6. การปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับวิธีการของบุคคลและทัศนคติของบุคคล (adaptation of conditions to habitual method and attitude) หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่ง วิธีการทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถของบุคคล ซึ่งแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน

7. โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน (the opportunity of enlarged participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลรู้สึกมีส่วนร่วมในงานเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งของหน่วยงาน มีความรู้เท่าเทียมกันในหมู่ผู้ร่วมงาน และมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน

8. สภาพของการอยู่ร่วมกัน (the condition of communion) หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคม หรือความมั่นคงในทางสังคม ซึ่งจะให้คนรู้สึกมีหลักประกัน และมีความมั่นคงในการทำงาน

ภิญโญ สาร (2523 : 360-361) ได้กล่าวว่า บุคคลจะทำอะไรก็ตามให้มีประสิทธิภาพและจะทำได้นานหรือไม่เพียงใด อาศัยสิ่งจูงใจหลายชนิดด้วยกัน และที่สำคัญมี 5 ชนิด คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ คือ เงินและสิ่งของ
2. สิ่งจูงใจที่เป็นโอกาส เช่น การให้โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น มีเกียรติ มีอำนาจประจำตัวมากขึ้น และมีโอกาสได้ตำแหน่งงานสูงขึ้น
3. สิ่งจูงใจที่เป็นสถานภาพของการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาศัยวัตถุเป็นหลัก เช่น ให้ที่นั่งทำงานดี มีห้องทำงานส่วนตัว เครื่องพิมพ์ รถประจำตำแหน่ง ฯลฯ
4. สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพสังคมของครูในโรงเรียนช่วยให้โรงเรียนน่าอยู่ ครูรักใคร่ชอบพอกัน ไม่แบ่งกลุ่มแบ่งพวก ครูทุกคนอยู่ในฐานะทัดเทียมกันทั้งในทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการศึกษา ครูไม่มีความแตกต่างกันมากนักในทุก ๆ ด้าน
5. การบำรุงขวัญหรือกระตุ้นใจ และสร้างความรู้สึกให้เกิดกับครูทั้งหลายว่า ตนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนหรือมีส่วนร่วมในการแก้ไขสถานการณ์สำคัญ ๆ ของโรงเรียน

เฮิร์ชเบิร์ก ได้ให้แนวคิดการจูงใจ ให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรม เพราะความพึงพอใจจะช่วยเพิ่มความสนใจในสิ่งที่ปฏิบัติเพิ่มขึ้น เพิ่มความกระตือรือร้นมากขึ้น และเพิ่มผลงานในการผลิตให้สูงขึ้น โดยเฮิร์ชเบิร์กได้สรุปองค์ประกอบที่จะช่วยจูงใจให้คนปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างเต็มที่ ซึ่งสรุปได้เป็น 2 ประการ (กิตติมา ปรีดีติลก, 2529 : 162)

1. องค์ประกอบแห่งความพอใจในงาน เรียกว่า องค์ประกอบกระตุ้น (motivator factors) ซึ่งได้แก่

#### 1.1 ความสำเร็จ (achievement)

- 1.2 การยอมรับนับถือ (recognition)
- 1.3 ลักษณะของงาน (the work itself)
- 1.4 ความรับผิดชอบ (responsibility)
- 1.5 ความก้าวหน้า (advancement)

2. องค์ประกอบที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในงาน เรียกว่า องค์ประกอบกระตุ้น (maintenance factors) หรือองค์ประกอบสุขอนามัย (hygiene factors) ซึ่งได้แก่

- 2.1 นโยบายและการบริหารงานขององค์การ (company policy and administration)
- 2.2 วิธีการปกครอง (technical supervision)
- 2.3 เงินเดือน (salary)
- 2.4 การปกครองบังคับบัญชาส่วนบุคคล (interpersonal supervision)
- 2.5 สภาพะการทำงาน (working condition)

## 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 เพศ เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อความรู้ทางการเกษตร ดังเช่น การศึกษาของ ประกอบ รัตนพันธ์ (2524 : 78) พบว่า ประชากรเพศชายมีความพึงพอใจต่อการเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรมากกว่า เพศหญิง และสุรพล วรรณภักดิ์ พิณีจ (2529 : 50) พบว่า เพศหญิง และเพศชาย มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรแตกต่างกัน

สำหรับจิรภรณ์ กาญจนไพบุลย์กุล (2527 : 88) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจในงานของบุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษามีความพึงพอใจในสภาพการทำงานด้านค่าจ้าง และสวัสดิการจำแนกตามเพศมีความแตกต่างกันโดยบุคลากรเพศหญิง มีความพึงพอใจสูงกว่าบุคลากรเพศชาย แต่สุรพงษ์ กองจันทิก (2528 : 93) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจงานของเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่ปฏิบัติงานทางด้านเด็ก พัฒนาชุมชนเมืองและพัฒนาชนบท พบว่าเจ้าหน้าที่องค์กรฯ เพศชาย และเพศหญิง มีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกัน ทำนองเดียวกันกับ ทิวาพร หุ่นเจริญ (2525 : 175) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจ

ใจในการทำงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำแนกตามเพศมีความพึงพอใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน

2.4.2 อายุ เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในความรู้ทางการเกษตร เช่น การศึกษาของ สุรพล วรรณภักดิ์พินิจ (2529 : 50) พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเข้ารับการศึกษาอาชีพเกษตรกรรมแตกต่างกัน แต่ ประทุมวรรณ บุลยเลิศ (2528 : 67) พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการเข้ารับการศึกษาอาชีพเกษตรกรรมแตกต่างกัน

2.4.3 การศึกษา เป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและความพึงพอใจในการรับความรู้ทางการเกษตรดังเช่น การศึกษาของ เกรียงศักดิ์ บัณฑิตเรขา (2528 : 39) พบว่า เกษตรกรที่มีการศึกษาสูงจะยอมรับการใช้เทคโนโลยีการเกษตรมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ แต่ ประทุมวรรณ บุลยเลิศ (2528 : 67) พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีผลต่อความต้องการและความพึงพอใจในการเข้ารับการศึกษาอาชีพเกษตรกรรม

2.4.4 สถานภาพสมรส : กำพล ทับทิมไทย (2533 : 52) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองอำนวยการศึกษากองบัญชาการศึกษา กรมตำรวจ พบว่าข้าราชการตำรวจที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน แต่ วุฒินนท์ วิมลศิลป์ (2533 : 71) ได้ทำการศึกษาเรื่องบรรยากาศองค์การกับความพอใจในงานของนักพัฒนาเพื่อชนบท พบว่า นักพัฒนาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกัน

2.4.5 ลักษณะความรู้ทางการเกษตรที่ได้รับ สุรีพร ศรีทองกิติกุล (2523 : 88-89) สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูและอาจารย์เกษตรในการสอนวิชาเกษตรว่า หลักสูตรควรกำหนดจำนวนทักษะที่จะให้ครู-อาจารย์ฝึกนักศึกษาให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ ครู-อาจารย์เกษตรจะต้องรู้จักเลือกสอนทักษะที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ และการนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ครู-อาจารย์เกษตรจะต้องมีความสามารถ ชยันสอนวิชาชีพเกษตร นักศึกษาต้องมีความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพเกษตร จึงจะทำให้การสอนทักษะเกษตรประสบผลสำเร็จ

สรุป จากทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลในหน่วยงานหรือองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายที่หน่วยงานนั้น ๆ ตั้งไว้

โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาเป็นโครงการหนึ่งที่มีเป้าหมายไว้เด่นชัด คือ ต้องการให้บัณฑิตอาสาได้รับพื้นฐานความรู้ด้านการเกษตรต่าง ๆ เพื่อเกิดแนวคิดในการสร้างอาชีพให้ตนเอง และพึ่งตนเองให้ได้มากที่สุด การปฏิบัติตามโครงการดังกล่าวจะสำเร็จหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับฝ่ายผู้ดำเนินการจัด จะต้องตอบสนองต่อความต้องการของบัณฑิตอาสาที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโครงการอบรมฯ ทั้งนี้โดยการใช้วิธีการจัดการบริหารโครงการ รวมตลอดถึงหลักสูตรอบรมและหลักจิตวิทยาเหมาะสมผสานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บัณฑิตอาสาผู้เข้าร่วมโครงการฯ เกิดความพึงพอใจ และสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## 2.5 ความรู้ทางการเกษตร

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2527 : 17-18) ได้กล่าวถึง ความรู้ทางการเกษตรว่า การเกษตรเป็นการผลิตแบบพิเศษอย่างหนึ่ง ที่ต้องอาศัยกระบวนการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์เป็นพื้นฐาน เกษตรกรทำงานโดยจัดการ และเร่งการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ในฟาร์ม กิจกรรมการผลิตทั้งหลายในแต่ละฟาร์มเป็นธุรกิจ ซึ่งการลงทุนและผลสนองตอบเป็นเรื่องสำคัญดังนั้นในการเกษตรสมัยใหม่ จึงไม่พุดกันแต่เพียงปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์ แต่จำเป็นต้องคิดถึงเรื่องตลาด การขนส่ง และถนนหนทาง ราคา ธุรกิจการค้า และนโยบายของรัฐบาล การอุตสาหกรรม การวิจัย การศึกษา การธนาคาร กฎหมาย และการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนราชการต่างๆ

นอกจากนี้ได้แบ่งความรู้เพื่ออาชีพเกษตรในปัจจุบันได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความรู้ทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความรู้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการผลิต เช่น ที่ดิน แรงงาน ทุน และวิธีจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงด้วยการลงทุนน้อยที่สุด รวมกับความรู้ในด้านการปรับปรุงคุณภาพ การขนส่ง การแปรรูป การบรรจุหีบห่อเพื่อจัดจำหน่ายและวิธีการกำหนดราคาที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้ผลิตมากที่สุด

2. ความรู้ทางวิทยาการด้านเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เช่น การตัดพันธุ์ วิธีการปลูก การบำรุงรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฯลฯ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องมือทุ่นแรง ปุ๋ย และยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ที่ถูกต้อง ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นเทคนิคโดยเฉพาะเมื่อประกอบกับความรู้ทางเศรษฐกิจแล้ว จะทำให้มีโอกาสพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

## 2.6 การฝึกอบรมทางการเกษตร

สมพงษ์ เกษมสิน (2536 : 17-18) ได้อธิบายความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นกรรมวิธีหนึ่งที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ให้กับคนในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เพิ่มพูน หรือพัฒนาในเรื่องที่ต้องการ 3 ประการ คือ

2.5.1 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเข้าใจ

2.5.2 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทักษะในการทำงาน

2.5.3 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และความสนใจ

ความหมายที่สมพงษ์ฯ ได้กล่าวไว้สอดคล้องกับที่ สแวนสัน (Swanson, 1984 : 72) กล่าวถึงการอบรมทางด้านการเกษตรว่า เป็นการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ซึ่งมีเนื้อหา มุ่งเน้นในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น พืช สัตว์ สัตวแพทย์ ประมง ป่าไม้ ฯลฯ

## 2.7 โครงการอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา

### 1. หลักการและเหตุผล

"บัณฑิต" คือ ผู้ทรงความรู้และผู้มีสติปัญญา เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญ และมีค่ามากที่สุดส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ จุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคคล เช่น บัณฑิตที่เข้าร่วมในโครงการบัณฑิตอาสาของคณะทรัพยากรธรรมชาติ มิใช่แต่จะถูกหล่อหลอม เพื่อให้เขาเหล่านั้นแปรสภาพไปตามแต่ที่หน่วยงานต้องการเท่านั้น การพัฒนาควรต้องคำนึงถึงศักยภาพ พลังและบทบาทของบัณฑิตในอันที่จะต้องมีส่วนร่วมในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสภาพของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตลอดจนจนสภาพเศรษฐกิจของตนเองและส่วนรวมให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจของตนเอง ของประเทศในปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาตัวบัณฑิตต้องดำเนินไปเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง บัณฑิตที่ถูกพัฒนานั้นจะต้องเป็นทั้งผู้ได้รับการพัฒนาด้านความรู้และความคิดในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นผู้ดำเนินการพัฒนา คือ ถ่ายทอดทั้งความรู้และความคิด ความเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นในอนาคตควบคู่ไปด้วย

แนวความคิดในการพัฒนาตัวบัณฑิตอาสาส่วนหนึ่ง ของคณะทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ที่การจัดบริการเสริมความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเกษตรที่บัณฑิตบางกลุ่มเคยปฏิบัติ บางกลุ่มกำลังปฏิบัติอยู่ หรือบางกลุ่มไม่เคยปฏิบัติเลยได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้และเพิ่ม

ทักษะในสวนที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเกษตรในท้องถิ่น เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้มีความคิดริเริ่มในการที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรให้ประสบผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างบัณฑิตให้มีโอกาสที่จะเตรียมตัวในการเลือกกิจกรรมในการประกอบอาชีพ ให้บัณฑิตมีความสามารถในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และต้องให้สามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด ในส่วนที่บัณฑิตต้องคิดเป็นทำเป็น ตระหนักในเรื่องความเป็นธรรมในสังคม และรู้จักเสรีภาพที่มีขอบเขตเพื่อสร้างตนเองให้เป็นบัณฑิตผู้ทรงความรู้ ทรงสติปัญญา และเป็นทรัพยากรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และประเทศชาติสืบต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ความรู้พื้นฐานและทักษะในด้านวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาในด้านต่าง ๆ เช่น

- การเลี้ยงสัตว์ เช่น การเลี้ยงไก่-เป็ด-นกกะทา การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงแพะ เป็นต้น
- การปลูกพืช เช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การขยายพันธุ์พืช การปลูกไม้ผลหลังบ้าน
- การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การใช้สารเคมีและการกำจัดวัชพืช
- การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- การเกษตรทฤษฎีใหม่

2.2 เพื่อให้โอกาสบัณฑิตได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบัณฑิตรุ่นพี่ที่ประกอบอาชีพเกษตร (อิสระ) และประสบความสำเร็จในภาค "เกษตรเสวนา"

## 3. บุคลากร

3.1 คณาจารย์-ข้าราชการ ภาควิชาพัฒนากการเกษตร

3.2 วิทยากรจากภาควิชาต่าง ๆ ภายในคณะทรัพยากรธรรมชาติ คือ ภาควิชาพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ การจัดการศัตรูพืช วาริชศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์เกษตร เป็นต้น

3.3 วิทยากรจากภายนอกคณะฯ เช่น กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมประมง เป็นต้น

3.4 ศูนย์สารสนเทศ คณะทรัพยากรธรรมชาติ

## 4. สถานที่ฝึกอบรม

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

## 5. ผู้เข้ารับการอบรม

บัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้าร่วม จำนวนประมาณ 300 คน

## 6. ระยะเวลาอบรม

ตั้งแต่วันที่ 18-22 สิงหาคม 2542 จำนวน 5 วัน

## 7. วิธีการดำเนินงาน

ครอบคลุมรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมการดำเนินงาน	ระยะเวลา (เดือน)			
	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน
1. ทำหนังสือถามความสนใจของบัณฑิตในการเข้าร่วมการอบรม	↔			
2. จัดตารางอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ และติดต่อวิทยากร		↔		
3. จัดพิมพ์เอกสารและเตรียมอุปกรณ์การอบรม		↔		
4. ดำเนินการอบรม			↔	
5. ประเมินผล			↔	
6. เขียนรายงานและสรุปผล				↔

หมายเหตุ : รายละเอียดของกิจกรรมการดำเนินงานตั้งแต่ข้อที่ 1-4 ระบุไว้ในภาคผนวก 13 และ 14

## 8. งบประมาณ

8.1 งบประมาณรายรับ	250,000.-บาท
8.1.1 งบประมาณแผ่นดิน	250,000.-บาท
8.2 งบประมาณรายจ่าย	
8.2.1 หมวดค่าวัสดุ	
- วัสดุในการผลิตอุปกรณ์การสอน	20,000.-บาท

- फिल्मสี สไลด์ และม้วนเทปวีดีโอ	15,000.-บาท
- วัสดุในการจัดทำเอกสารและพิมพ์รายงาน	30,000.-บาท
- วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	10,000.-บาท
- วัสดุเกษตรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสาธิตทดลอง	20,000.-บาท
รวม	<u>95,000.-บาท</u>

#### 8.2.2 หมวดค่าใช้จ่าย

- ค่าอาหารกลางวันบัณฑิตผู้ร่วมโครงการประมาณ 300 คน ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 1 มื้อ ๆ ละ 40.-บาท	60,000.-บาท
- ค่าอาหารว่าง 300 คน ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 2 มื้อ ๆ ละ 20.-บาท	60,000.-บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ 2 คน ๆ ละ 10 วัน ๆ 90.-บาท	1,800.-บาท
- ค่าล่วงเวลาผู้ร่วมดำเนินการโครงการฯ	20,000.-บาท
รวม	<u>236,800.-บาท</u>

#### 8.2.3 หมวดค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนวิทยากร 44 ชั่วโมง ๆ ละ 300.-บาท	13,200.-บาท
รวม	<u>13,200.-บาท</u>
รวมทั้งสิ้น	<u>250,000.-บาท</u>

(สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ขอถัวเฉลี่ยค่าใช้จ่ายทุกหมวดเงิน

อนึ่ง จากงบประมาณในวงเงิน 250,000.-บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ที่ทางโครงการฯ ได้รับนั้น ทางโครงการฯ ได้ใช้จ่ายจริงในจำนวน 211,608.-บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันหกร้อยแปดบาทถ้วน) และส่งคืนให้กับมหาวิทยาลัยในจำนวน 38,392.-บาท (สามหมื่นแปดพันสามร้อยเก้าสิบสองบาทถ้วน) เป็นที่เรียบร้อยแล้วตามเอกสารเบิกจ่ายที่ มอ 520/599 ลงวันที่ 26 กันยายน 2542

## บทที่ 3 วิธีการวิจัย

### 3.1 อุปกรณ์และวิธีการศึกษา

#### 3.1.1 อุปกรณ์

1. กลุ่มตัวอย่าง (sample) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและหลักสูตรอบรมของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ตลอดจนการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร คือ บัณฑิตอาสาที่แจ้งความจำนงขอเข้าร่วมรับการอบรมฯ จำนวน 403 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก 15 และ 16)

2. แบบสอบถาม (questionnaire) การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่องนี้กระทำโดยการส่งแบบสอบถามให้บัณฑิตอาสากรอรายละเอียดในวันสุดท้ายของการอบรมฯ จำนวน 403 ชุด และได้รับคืนจำนวน 309 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.7 ของแบบสอบถามทั้งหมด

2.1 การเตรียมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ร่างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของบัณฑิตอาสา ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของบัณฑิตอาสา

สำหรับในส่วนที่ 2 คือ ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสา นั้น แบบสอบถามที่เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของความพึงพอใจ ซึ่งประกอบด้วย 5 ระดับ คือ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 107)

พึงพอใจมากที่สุด = 5 คะแนน

พึงพอใจมาก = 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง = 3 คะแนน

พึงพอใจน้อย = 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด = 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลผลระดับความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรต่อการดำเนินการฝึกอบรมในด้านการบริการและการจัดการ

และในด้านหลักสูตรอบรมโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria) กำหนดค่าเฉลี่ยเป็น 5 ช่วง แต่ละช่วงจะมีความหมายดังนี้ (ดัดแปลงจาก ประคอง กรรณสูตร, 2530 : 113)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึงว่ามีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึงว่ามีระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึงว่ามีระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึงว่ามีระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึงว่ามีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

### 3.2.1 วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย ตัวอย่างที่ทำการวิจัยเป็นบัณฑิตอาสาที่ปฏิบัติงานภายใต้โครงการบัณฑิตอาสา (บอศ.) ของคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เฉพาะผู้ที่มีความสนใจเข้าร่วมรับการอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรเท่านั้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรได้กำหนดตัวแปรอิสระที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานไว้ 1 ตัวแปร คือ เพศ โดยเป็นการทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศหญิงและชายต่อการดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ

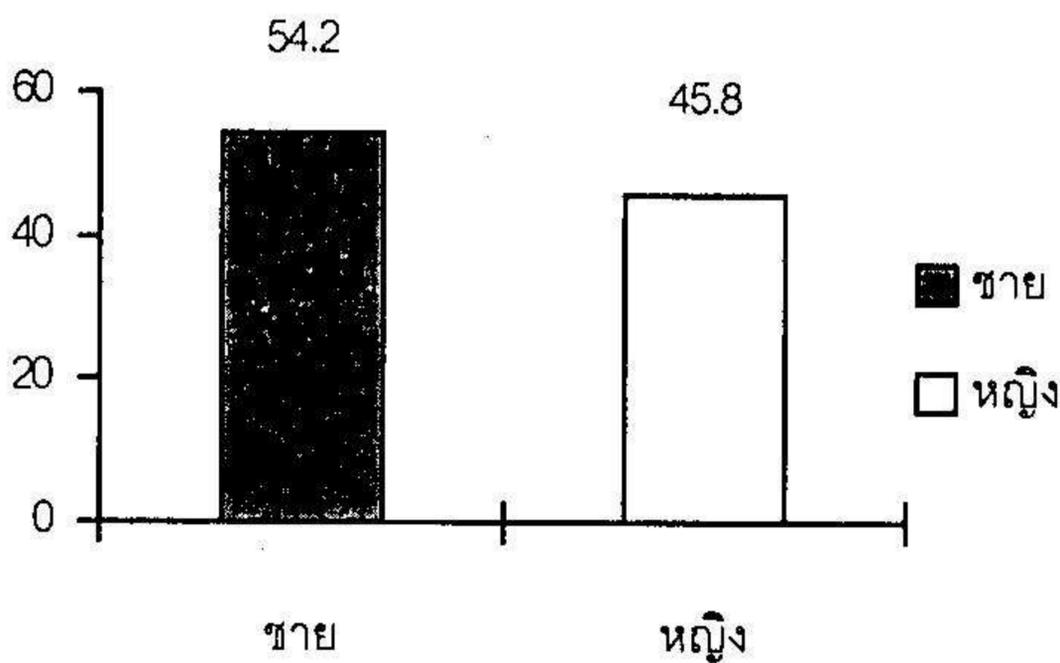
2. การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (statistical package for the social sciences) ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่หน่วยคอมพิวเตอร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากข้อมูลที่ได้มีหลายรูปแบบ ทั้งการจำแนกหมวดหมู่ การจัดเรียงลำดับ และการจัดช่วงระยะเวลา (ordinal scale, nominal scale และ interval scale) ดังนั้นสถิติที่ใช้จึงอยู่ในรูปแบบของการหาค่าร้อยละของข้อมูลต่าง ๆ การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F (F-test) ทดสอบเปรียบเทียบความพึงพอใจของเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในด้านการจัดการ และด้านหลักสูตรของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

## บทที่ 4 ผลการวิจัย

การรายงานผลการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสา  
ผู้สนใจเข้าร่วมอบรมในโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตร ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิต  
อาสาต่อการดำเนินการของโครงการในด้านการจัดการและบริการ ด้านหลักสูตรอบรม ข้อมูล  
แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการ  
ของโครงการอบรมฯ และข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของบัณฑิตอาสาต่อโครงการ  
อบรมฯ

### 4.1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้าร่วมการอบรมในโครงการฝึกอบรม วิชาชีพการเกษตร

เพศ จากภาพประกอบ 1 แสดงให้เห็นว่าจากจำนวน 309 ราย ของบัณฑิตอาสา  
ผู้สนใจเข้ารับการอบรมและกรออกแบบสอบถาม เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.2 และเป็นเพศ  
หญิง ร้อยละ 45.8



ภาพประกอบ 1 แสดงค่าร้อยละของจำนวนบัณฑิตอาสาผู้สนใจเข้าร่วมรับการอบรมแยก  
ตามเพศ

จากตาราง 1 สรุปได้ว่าบัณฑิตอาสาที่เข้ารับการอบรมฯมีอายุโดยเฉลี่ย 26.4 ปี ร้อยละ 80.2 นับถือศาสนาพุทธ มีเพียงร้อยละ 19.8 นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 87.3 มีสถานภาพโสด และร้อยละ 12.7 ที่แต่งงานแล้ว บัณฑิตอาสาผู้เข้าอบรมมีระดับการศึกษาสูงสุดคือ วุฒิปริญญาตรีถึงร้อยละ 99.7 มีบ้างเพียงร้อยละ 0.3 กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท สำหรับสาขาวิชาที่จบมีเทคโนโลยีการเกษตรประกอบด้วยเทคโนโลยีการผลิตพืช และเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ในส่วนสาขาเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วย สัตวศาสตร์ พืชศาสตร์ พัฒนาการเกษตร ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ปฐพีศาสตร์ และการจัดการศัตรูพืช และเกษตรกลวิธาน นอกจากนั้นมาจากผู้ที่จบในกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ เช่น ศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รัฐศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และอุตสาหกรรมเกษตรหรือเทคโนโลยีการอาหาร เป็นต้น (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 1 ของภาคผนวก 1) ในด้านของการมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนนั้น ร้อยละ 52.9 ระบุว่าไม่เคย ส่วนร้อยละ 46.1 ระบุว่าเคย และมีประสบการณ์ในการทำงานโดยเฉลี่ยเกือบ 3 ปี งานที่บัณฑิตอาสาเคยทำมาก่อนมีทั้งหน่วยงานในสังกัดภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนรัฐวิสาหกิจ เช่น นักเกษตร หรือนักวิชาการเกษตร สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ พนักงานขาย งานทางด้านสัตวบาลในฟาร์มเอกชน งานส่วนตัว เช่น สอนพิเศษ ทำสวน จัดสวนตกแต่งภายใน ถ่ายเอกสาร เข้าซื้อรถจักรยานยนต์ ออกแบบ/รับเหมางานภูมิสถาปัตยกรรม รับเหมาก่อสร้าง ขายพันธุ์ไม้ เลี้ยงกึ่งกุลาดำ กุ้ง และอื่น ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 2 ภาคผนวก 2) และจากการสอบถามถึงการมีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพนั้น บัณฑิตอาสา ร้อยละ 74.7 ระบุว่าไม่เคย และร้อยละ 25.3 ระบุว่าเคย เช่น ฝึกอบรมในเรื่องการเกษตรในด้านต่าง ๆ ทั้งพืช สัตว์ ประมง การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร การตัดเย็บเสื้อผ้า เทคนิคการสอน/การประกอบอาชีพครู การทำขนม ช่างซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 3 ของภาคผนวก 3) โดยหน่วยงานภาครัฐ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน เป็นต้น และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 4 ของภาคผนวก 4) ในด้านการเข้ารับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการเกษตรนั้น ร้อยละ 51.3 ระบุว่าไม่เคย ส่วนร้อยละ 48.7 เคยมีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมมาก่อน เรื่องที่เข้ารับการฝึกอบรมมีหลากหลาย เช่น การเลี้ยงไก่ การเพาะเห็ด โคนม ไม้ผล การเพิ่มผลผลิตสับปะรดใน

สวนยางพารา การปลูกปาล์ม พืชผักและอื่น ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 5 ของภาคผนวก 5) โดยอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันราชภัฏ วิทยาลัยเกษตรกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันเพาะพันธุ์ปลา กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นต้น และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 6 ของภาคผนวก 6)

นอกจากนี้บัณฑิตอาสาร้อยละ 48.7 เคยมีโอกาสไปดูงานเกี่ยวกับการเกษตรนอกสถานที่ เช่น การเลี้ยงปลาได้เล้าไก่ ไม้ดอกไม้ประดับ ดูงานเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ การเลี้ยงโคนมและการตลาด การเลี้ยงโคเนื้อ และอื่น ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 7 ของภาคผนวก 7) โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบการดูงานมีทั้งภาครัฐ เช่น สถาบันราชภัฏ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ กรมส่งเสริมการเกษตร และอื่น ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 8 ของภาคผนวก 8) ในด้านความคาดหวังก่อนเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่จะได้รับในครั้งนี้นั้น ร้อยละ 56.9 คาดหวังมาก ทั้งนี้ให้เหตุผลว่า เป็นความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้ วิทยาการที่บรรยายมีความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะด้านจากสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อนทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติม เนื้อหาหลากหลายน่าสนใจ ต้องการนำความรู้ไปเผยแพร่ และตรงกับสาขาที่เรียนมา และร้อยละ 37.8 คาดหวังปานกลาง ทั้งนี้เพราะเวลาที่กำหนดไว้ในตารางบรรยายแต่ละเรื่องน้อยเกินไป เลยทำให้ได้รายละเอียดน้อยตามไปด้วย เป็นสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน ทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติม แต่ขณะเดียวกันก็เกรงว่าจะไม่เข้าใจในเนื้อหา มีบ้างที่ระบุว่า เป็นการทบทวนความรู้เก่าเพราะมีพื้นฐานด้านการเกษตรมาบ้างแล้ว และมีเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 5.3 เท่านั้นที่คาดหวังน้อยสำหรับการฝึกอบรมในครั้งนี้นี้ เพราะเวลาบรรยายในแต่ละเรื่องน้อย บางหัวข้อไม่ตรงกับ ความสนใจ ไม่ตรงกับสาขาที่เคยเรียนมา และไม่ทราบหัวข้อและวัตถุประสงค์ของการอบรมในครั้งนี้นี้ ซึ่งเป็นไปได้ว่าบัณฑิตอาสาเหล่านี้มาแจ้งความจำนงค์ขอเข้ารับฟังการอบรมที่หลัง จึงมิได้เข้าฟังการชี้แจงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการอบรมจากผู้ดำเนินการจัดการอบรมในครั้งนี้นี้ จากการสอบถามถึงความรู้ที่ได้รับหลังการอบรมในครั้งนี้นี้แล้ว บัณฑิตอาสา ร้อยละ 57.7 ได้รับในระดับปานกลาง ทั้งนี้โดยให้เหตุผลว่า เวลาบรรยายในแต่ละเรื่องน้อยเกินไปทำให้ได้รายละเอียดน้อยด้วย ได้รับหลักการและทฤษฎีมากแต่การปฏิบัติมีน้อย บรรยายภาคเป็นวิชาการเกินไป เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมแล้วบัณฑิตอาสาร้อยละ 91.5 ยังมี

ความสนใจที่จะเข้าร่วม อบรมวิชาชีพการเกษตรกับทางคณะทรัพยากรธรรมชาติอีก มีเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 8.5 เท่านั้นที่ไม่สนใจ เรื่องที่บัณฑิตอาสาสนใจ เช่น การเลี้ยงเปิดเทศ การเพาะเห็ด ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้พื้นเมือง ไม้ผล การเลี้ยงปลาสวยงาม การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและอื่น ๆ

จากการสอบถามถึงความสนใจที่จะเข้าร่วมรับการอบรมวิชาชีพการเกษตรกับคณะทรัพยากรธรรมชาติอีก ร้อยละ 91.5 ระบุว่าสนใจและเรื่องที่สนใจต้องการให้คณะทรัพยากรธรรมชาติจัดให้ในโอกาสต่อไป คือ การเลี้ยงเปิดเทศ การเพาะเห็ด ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้พื้นเมือง ไม้ผล การเลี้ยงปลาสวยงาม การแปรรูปพืช/สัตว์/ประมง และการแปรรูปอาหาร คอมพิวเตอร์ การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงนกกระทา การเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะสัตว์ปีก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสุกร ลองกอกและอื่น ๆ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 9 ของภาคผนวก 9)

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสา ผู้สนใจเข้าร่วมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

ข้อมูลทั่วไป	ร้อยละ
<b>เพศ</b>	
ชาย	54.2
หญิง	45.8
อายุโดยเฉลี่ย (ปี)	26.4
<b>ศาสนา</b>	
พุทธ	80.2
อิสลาม	19.8
<b>สถานภาพ</b>	
โสด	87.3
แต่งงานแล้ว	12.7
<b>ระดับการศึกษาสูงสุด</b>	
ปริญญาตรี	99.7
อื่น ๆ (กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท)	0.3

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ร้อยละ
ท่านเคยมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนหรือไม่	
เคยมี	46.1
ไม่เคยมี	52.9
กรณีที่เคย ทำงานมาประมาณโดยเฉลี่ย (ปี) 2.9	
ท่านเคยมีโอกาสดำเนินการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรมาก่อนหรือไม่	
เคย	34.2
ไม่เคย	65.8
ท่านเคยมีโอกาสดำเนินการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเกษตรนอกสถานที่บ้างหรือไม่	
เคย	48.7
ไม่เคย	51.3
ก่อนเข้ารับการอบรมท่านคาดหวังกับความรู้ที่ท่านได้รับในครั้งนี้อย่างไร	
มาก	56.9
ปานกลาง	37.8
น้อย	5.3
หลังจากการอบรมแล้วท่านคิดว่าท่านได้รับความรู้จากการอบรมครั้งนี้ในระดับใด	
มาก	31.5
ปานกลาง	57.7
น้อย	10.8
เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมแล้วท่านยังมีความสนใจที่จะเข้าร่วมอบรมวิชาชีพการเกษตรกับคณะทรัพยากรธรรมชาติอีก	
สนใจ	91.5
ไม่สนใจ	8.5

#### 4.2 ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการของโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ

จากตาราง 2 แสดงข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดต่อการดำเนินการของโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจำแนกการดำเนินการเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตร สรุปได้ว่า ในด้านการจัดการและบริการนั้นบัณฑิตอาสาที่มีความพึงพอใจมากต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบในการบรรยายไว้ให้ ( $\bar{X}=4.16$ ) การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย ( $\bar{X}=3.80$ ) และการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร ( $\bar{X}=3.62$ ) สำหรับความพึงพอใจในระดับปานกลางได้แก่ การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ( $\bar{X}=3.47$ ) ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ( $\bar{X}=3.34$ ) บรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม ( $\bar{X}=3.22$ ) และระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง ( $\bar{X}=3.18$ )

ในด้านหลักสูตรอบรมนั้นบัณฑิตอาสาที่มีความพึงพอใจมากในด้านความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย ( $\bar{X}=4.03$ ) ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย ( $\bar{X}=3.82$ ) สำหรับเนื้อหาสำหรับการบรรยายในหลักสูตรนั้นเมื่อจัดระดับความพึงพอใจในหัวข้อการบรรยายแล้ว สรุปได้ว่า กลุ่มวิชาที่บัณฑิตอาสาที่มีความพึงพอใจมากคือ การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น ( $\bar{X}=3.90$ ) การเลี้ยงเปิดเทศ ( $\bar{X}=3.86$ ) การเลี้ยงไก่และนกกกระทา ( $\bar{X}=3.67$ ) เกษตรทฤษฎีใหม่ ( $\bar{X}=3.62$ ) การปลูกไม้ผลหลังบ้าน ( $\bar{X}=3.54$ ) การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร ( $\bar{X}=3.51$ ) และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ( $\bar{X}=3.51$ ) สำหรับกลุ่มวิชาที่บัณฑิตอาสาที่มีความพึงพอใจปานกลางคือ การปลูกผัก ( $\bar{X}=3.45$ ) การเลี้ยงสุกร ( $\bar{X}=3.38$ ) การเลี้ยงแพะ ( $\bar{X}=3.32$ ) การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ ( $\bar{X}=3.31$ ) การใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช ( $\bar{X}=3.24$ )

และจากการที่ให้บัณฑิตอาสาระบุถึงความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรตามแนวคิดของบัณฑิตอาสาเอง พร้อมระบุเหตุผลประกอบดังแสดงในตาราง 10 ของภาคผนวก 10 สรุปได้ว่าในภาพรวมบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลางคือร้อยละ 55.3 และร้อยละ 51.7 ทั้งนี้เพราะในแต่ละวิชาให้ทฤษฎีและหลักการมากเกินไป

หลักสูตรอบรมบรรยายวิชาการมากเกินไป บางหัวข้อผู้บรรยายพูดไม่ตรงประเด็นทำให้ไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร บางหัวข้อฟังง่ายไม่น่าเบื่อ สถานที่และสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร (คับแคบ) ระยะเวลาในการอบรมแต่ละเรื่องมากเกินไป สถานที่พักผ่อนและที่นั่งรับประทานอาหารมีเก้าอี้และที่นั่งไม่เพียงพอ ที่พักอยู่ไกลจากคณะทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ บัณฑิตอาสาร้อยละ 38.3 และร้อยละ 41.4 ให้ความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรอบรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ระบุเหตุผลว่าได้รับความรู้เพิ่มเติมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้ วิทยากรที่ให้การอบรมมีความเชี่ยวชาญ มีการเตรียมพร้อมและมีความตั้งใจ การให้บริการดีมีความกระตือรือร้นทุกฝ่าย ตลอดจนให้ความสะดวกดี มีการเตรียมพร้อมด้านโสตทัศนูปกรณ์ดีมาก มีเอกสารประกอบการอบรม เนื้อหาน่าสนใจมีความหลากหลาย และประการสำคัญเป็นการทบทวนความรู้เดิมให้แน่นขึ้น และมีบ้างเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 6.3 และร้อยละ 6.8 เท่านั้นที่มีความพึงพอใจในด้านการจัดการและบริการและด้านหลักสูตรอบรมในโครงการในระดับที่น้อย โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีการบอก/แยกอาหารอิสลาม บอศ.บางคนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบ (รายละเอียดเพิ่มเติมระบุในตาราง 11 ของภาคผนวก 11)

เมื่อเปรียบเทียบค่าร้อยละของความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรตามเหตุผลที่บัณฑิตอาสาระบุเองแยกตามเพศดังแสดงในตาราง 12 ของภาคผนวก 12 สรุปได้ว่าจากเหตุผล 13 ประการ บัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจที่เหมือนกันอยู่ 3 ประการ คือ 1,2 และ 5 นั่นคือ ได้รับความรู้เพิ่มเติมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้ เป็นวิชาการมีทฤษฎีและหลักการมากเกินไป และตรงกับพื้นฐานเดิมที่มีอยู่แล้ว นอกนั้นบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงให้อันดับความสำคัญของความพึงพอใจที่ต่างกัน เช่น เพศชาย ให้ความพึงพอใจในเรื่องของวิทยากรที่ระบุว่า วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ มีการเตรียมพร้อมและตั้งใจ เนื้อหาที่อบรมน่าสนใจและหลากหลาย แต่ช่วงระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไปทำให้ได้การบรรยายไม่ครบถ้วนชัดเจน บางเนื้อหาวิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจขาดการมีส่วนร่วม แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาที่ได้รับครอบคลุมทุกเรื่อง เนื้อหาเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน บอศ. บางคนขาดความสนใจ/ขาดความรับผิดชอบ

สำหรับเพศหญิงให้เหตุผลในเรื่องของเวลาในการอบรมดังที่ระบุว่า เวลาในการอบรมน้อยเกินไป ทำให้การบรรยายไม่ครบถ้วนและชัดเจน วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ มี

การเตรียมพร้อมและมีความตั้งใจ เนื้อหาที่น่าสนใจและหลากหลาย แต่บางเนื้อหาวิธีการนำเสนอไม่น่าสนใจขาดการมีส่วนร่วม เนื้อหาที่ได้รับครอบคลุมทุกเรื่องและเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน มีเอกสารประกอบการอบรม แต่ บอศ. บางคนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบ เวลาในการบรรยายแต่ละเรื่องมากเกินไป

ตาราง 2 ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดต่อการดำเนินการของ  
โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
	5	4	3	2	1	
<b>ด้านการจัดการและบริการ</b>						
การติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการ อบรมกับฝ่ายดำเนินการ	12.7	42.8	38.9	4.9	0.7	3.62
บรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม	6.6	32.1	42.0	15.4	3.9	3.22
การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการ บรรยาย	24.2	41.8	26.9	4.4	2.7	3.80
การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	14.0	36.7	35.7	9.7	4.0	3.47
สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกประกอบในการบรรยาย	35.9	45.8	16.7	1.3	0.3	4.16
สถานศึกษาได้กำหนดระยะเวลาในการจัด ฝึกอบรม (5 วัน ตั้งแต่ 18-22 สิงหาคม 2542)	11.1	37.8	38.1	9.1	3.9	3.34
ระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง (ประมาณ 2-3 ชั่วโมง)	8.2	31.4	37.9	15.4	7.2	3.18
<b>ด้านหลักสูตรอบรม</b>						
สถานที่ศึกษาได้จัดเนื้อหาสำหรับการบรรยาย ในหลักสูตร						
เกษตรทฤษฎีใหม่	12.3	46.3	34.0	6.0	1.3	3.62
การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	28.7	42.6	23.8	4.0	1.0	3.90
การเลี้ยงปลาเสริมรายได้	9.7	33.7	38.0	15.3	3.3	3.31
การเลี้ยงไก่และนกกกระทา	16.9	43.2	31.9	6.0	2.0	3.67
การเลี้ยงเป็ดเทศ	23.4	42.8	30.8	2.3	0.7	3.86
การเลี้ยงสุกร	11.7	36.1	37.8	7.7	6.7	3.38
การปลูกผัก	7.1	41.6	41.6	8.8	1.0	3.45
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	11.4	39.8	38.1	9.4	1.3	3.51

ตาราง 2 (ต่อ)

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
	5	4	3	2	1	
การเลี้ยงแพะ	8.5	33.2	42.2	13.0	3.0	3.32
การปลูกไม้ผลหลังบ้าน	10.1	41.1	42.4	5.7	0.7	3.54
การใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช	6.9	32.1	42.8	15.2	3.1	3.24
การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการ ถนอมอาหาร	11.0	39.9	39.6	8.1	1.5	3.51
ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อ บรรยาย	29.9	46.7	21.0	1.7	0.7	4.03
ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย	20.1	49.5	23.9	5.5	1.0	3.82

หมายเหตุ : การแปลความหมายของระดับความพึงพอใจในการศึกษานี้ คือ

พึงพอใจมากที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00
พึงพอใจมาก	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49
พึงพอใจปานกลาง	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49
พึงพอใจน้อย	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49
พึงพอใจน้อยที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49

#### 4.3 ข้อมูลศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย)

จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการของโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตรทั้งในด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรอบรม ดังแสดงในตาราง 3 สรุปได้ว่า ในด้านการจัดการและบริการนั้น บัณฑิตอาสาเพศชายพึงพอใจมากที่สุดต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบในการบรรยาย ( $\bar{X}=4.18$ ) ตลอดจนการบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย ( $\bar{X}=3.77$ ) การติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรม ( $\bar{X}=3.61$ ) การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ( $\bar{X}=3.56$ ) และพึงพอใจมากที่สุดต่อระยะเวลาในการฝึกอบรมในครั้งนี้คือ 5 วัน ตั้งแต่วันที่ 18-22 สิงหาคม 2542 ( $\bar{X}=3.53$ ) สำหรับความพึงพอใจต่อการจัดการและบริการในระดับปานกลางคือ เรื่องของบรรยากาศ

ห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม ( $\bar{X}=3.27$ ) และระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละเรื่อง ประมาณ 2-3 ชั่วโมง ( $\bar{X}=3.25$ )

ในด้านหลักสูตรอบรมนั้นบัณฑิตอาสาเพศชายให้ความสนใจมากในเรื่องของ ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย ( $\bar{X}=4.01$ ) ภาษาที่วิทยากรแต่ละ ท่านใช้ในการบรรยาย ( $\bar{X}=3.85$ ) สำหรับหัวข้อในหลักสูตรที่บัณฑิตอาสาเพศชายสนใจ มากคือ การเลี้ยงเปิดเทศ ( $\bar{X}=3.87$ ) การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น ( $\bar{X}=3.79$ ) การเลี้ยงไก่และนกกระทา ( $\bar{X}=3.59$ ) และเกษตรทฤษฎีใหม่ ( $\bar{X}=3.58$ ) และการปลูกไม้ ผลหลังบ้าน ( $\bar{X}=3.51$ ) สำหรับหัวข้อในหลักสูตรที่บัณฑิตอาสาให้ความสนใจปานกลาง คือ การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร ( $\bar{X}=3.39$ ) การปลูกไม้ดอกไม้ ประดับ ( $\bar{X}=3.39$ ) การเลี้ยงแพะ ( $\bar{X}=3.40$ ) การปลูกผัก ( $\bar{X}=3.37$ ) การเลี้ยงสุกร ( $\bar{X}=3.35$ ) การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ ( $\bar{X}=3.28$ ) และการใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช ( $\bar{X}=3.24$ )

ตาราง 3 ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายต่อการดำเนินการของโครงการอบรมวิชา ชีพการเกษตร

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$
	5	4	3	2	1	
<b>ด้านการจัดการและบริการ</b>						
มีการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับ การอบรมกับฝ่ายดำเนินการ	13.9	40.6	39.4	4.8	1.2	3.61
มีบรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม	9.8	30.5	40.9	15.2	3.7	3.27
มีการบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการ บรรยาย	23.9	42.8	24.5	5	3.8	3.77
มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	18.8	33.1	36.9	8.1	3.1	3.56
สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือ สิ่งที่เอื้ออำนวยประกอบในการบรรยาย	39	42.1	17.7	0.6	0.6	4.18
มีระยะเวลาในการจัด ฝึกอบรม (5 วัน ตั้ง แต่ 18-22 สิงหาคม 2542)	14.5	39.4	35.8	5.5	4.8	3.53
มีระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อ เรื่อง (ประมาณ 2-3 ชั่วโมง)	10.3	30.9	38.8	13.3	6.7	3.25

ตาราง 3 (ต่อ)

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$
<b>ด้านหลักสูตรอบรม</b>						
มีการจัดหัวข้อสำหรับการบรรยายในหลักสูตร ดังนี้						
เกษตรทฤษฎีใหม่	12.4	44.7	33.5	7.5	1.9	3.58
การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	25.3	39.5	26.5	6.8	1.9	3.79
การเลี้ยงปลาเสริมรายได้	10.1	30.2	41.5	13.8	4.4	3.28
การเลี้ยงไก่และนกกกระทา	16.7	39.5	32.7	8	3.1	3.59
การเลี้ยงเปิดเทศ	26.4	39.6	29.6	3.1	1.3	3.87
การเลี้ยงสุกร	12.6	32.1	40.3	7.5	7.5	3.35
การปลูกผัก	7.0	36.1	44.9	10.8	1.3	3.37
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	9.5	34.8	43.7	9.5	2.5	3.39
การเลี้ยงแพะ	10.6	35	40.6	11.3	2.5	3.40
การปลูกไม้ผลหลังบ้าน	10.8	38	44.3	5.7	1.3	3.51
การใช้สารเคมีและการกำจัดวัชพืช	8.3	30.1	41.7	16.7	3.2	3.24
การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการ ถนอมอาหาร	8.7	35.3	44	10	2	3.39
ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละ หัวข้อบรรยาย	32.9	40	23.9	1.9	1.3	4.01
ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการ บรรยาย	23.7	46.8	21.8	6.4	1.3	3.85

หมายเหตุ : การแปลความหมายของระดับความพึงพอใจในการศึกษานี้ คือ

พึงพอใจมากที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00
พึงพอใจมาก	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49
พึงพอใจปานกลาง	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49
พึงพอใจน้อย	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49
พึงพอใจน้อยที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49

จากตาราง 4 แสดงความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร ทั้งทางด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตร

อบรม สรุปได้ว่า บัณฑิตอาสาเพศหญิงให้ความสนใจด้านการจัดการและบริการมากในเรื่องของการที่สถานศึกษาจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบในการบรรยาย ( $\bar{X}=4.12$ ) การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย ( $\bar{X}=3.84$ ) การติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการในโครงการ ( $\bar{X}=3.64$ ) และเรื่องที่พึงพอใจในระดับปานกลางคือ การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ( $\bar{X}=3.36$ ) ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ( $\bar{X}=3.31$ ) บรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม ( $\bar{X}=3.16$ ) และระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง ( $\bar{X}=3.11$ )

บัณฑิตอาสาเพศหญิงให้ความสนใจมากสำหรับด้านหลักสูตรอบรมในเรื่องของความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย ( $\bar{X}=4.07$ ) และภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย ( $\bar{X}=3.80$ ) สำหรับหัวข้อในหลักสูตร เพศหญิงมีความพึงพอใจมากในเรื่องของการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น ( $\bar{X}=4.11$ ) การเลี้ยงเปิดเทศ ( $\bar{X}=3.86$ ) การเลี้ยงไก่และนกกระทา ( $\bar{X}=3.77$ ) เกษตรทฤษฎีใหม่ ( $\bar{X}=3.67$ ) การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร ( $\bar{X}=3.66$ ) การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ( $\bar{X}=3.64$ ) การปลูกไม้ผลหลังบ้าน ( $\bar{X}=3.58$ ) การปลูกผัก ( $\bar{X}=3.55$ ) สำหรับหัวข้อที่พึงพอใจในระดับปานกลางคือ การเลี้ยงสุกร ( $\bar{X}=3.43$ ) การใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช ( $\bar{X}=3.26$ ) การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ ( $\bar{X}=3.35$ ) การเลี้ยงแพะ ( $\bar{X}=3.22$ )

สรุป ในภาพรวมบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งเพศหญิงและชายให้ความสนใจต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการที่เหมือนกันคือ ให้ความสนใจมากต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบในการบรรยายให้ ให้การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย และการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการวิชาชีพการเกษตร

สำหรับในด้านหลักสูตรอบรมบัณฑิตอาสาชายและหญิงให้ความสนใจที่เหมือนกันคือ พึงพอใจมากในเรื่องของ ความรู้ความสามารถของวิทยากร ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยายและหัวข้อที่บัณฑิตอาสาทั้งชายและหญิงให้ความสนใจเหมือนกันคือ พึงพอใจมากในเรื่องของการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงเปิดเทศ การเลี้ยงไก่และนกกระทา เกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกไม้ผลหลังบ้าน สำหรับหัวข้ออื่น ๆ จะให้ความสนใจที่ต่างกัน

ตาราง 4 ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศหญิงต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรม  
วิชาชีพการเกษตร

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$
<b>ด้านการจัดการและบริการ</b>						
มีการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับ การอบรมกับฝ่ายดำเนินการ	11.4	45.7	37.9	5	-	3.64
มีบรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม	2.9	34.3	42.9	15.7	4.3	3.16
มีการบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการ บรรยาย	24.8	40.9	29.2	3.6	1.5	3.84
มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	8.6	40.3	34.5	11.5	5	3.36
มีการจัดเตรียมวัสดุทัศนูปกรณ์หรือสิ่งที่เชื้อ อำนวยการประกอบในการบรรยาย	32.6	49.6	15.6	2.1	-	4.12
มีการกำหนดระยะเวลาในการจัด ฝึกอบรม (5 วัน ตั้งแต่ 18-22 สิงหาคม 2542)	7.1	36.2	40.4	13.5	2.8	3.31
มีระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อ เรื่อง (ประมาณ 2-3 ชั่วโมง)	5.7	32.1	37.1	17.9	7.1	3.11
<b>ด้านหลักสูตรอบรม</b>						
มีการจัดหัวข้อสำหรับการบรรยายในหลักสูตร ดังนี้						
เกษตรทฤษฎีใหม่	12.3	48.6	34.1	4.3	0.7	3.67
การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	32.9	45.7	20.7	0.7	-	4.11
การเลี้ยงปลาเสริมรายได้	9.3	37.9	33.6	17.1	2.1	3.35
การเลี้ยงไก่และนกกกระทา	17.4	47.1	31.2	3.6	0.7	3.77
การเลี้ยงเป็ดเทศ	20.1	46.8	31.7	1.4	-	3.86
การเลี้ยงสุกร	10.8	41.0	34.5	7.9	5.8	3.43
การปลูกผัก	7.3	48.2	37.2	6.6	0.7	3.55
การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	13.6	45.7	31.4	9.3	-	3.64
การเลี้ยงแพะ	6.4	31.4	43.6	15	3.6	3.22
การปลูกไม้ผลหลังบ้าน	9.4	44.9	39.9	5.8	-	3.58
การใช้สารเคมีและการกำจัดวัชพืช	5.3	34.6	44.4	12.8	3	3.26

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	$\bar{X}$
การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการ ถนอมอาหาร	13.9	45.1	34.4	12.8	3	3.26
ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัว ข้อบรรยาย	26.7	54.8	17	1.5	-	4.07
ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย	16.2	52.9	26.5	3.7	0.7	3.80

หมายเหตุ : การแปลความหมายของระดับความพึงพอใจในการศึกษานี้ คือ

พึงพอใจมากที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00
พึงพอใจมาก	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49
พึงพอใจปานกลาง	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49
พึงพอใจน้อย	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49
พึงพอใจน้อยที่สุด	คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49

#### 4.4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร (ทดสอบสมมุติฐาน)

จากตาราง 5 เป็นการทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตร สรุปได้ว่า

4.4.1 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการ ซึ่งประกอบด้วยข้อความตั้งแต่ลำดับที่ 1-7 คือ (1) มีการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการวิชาชีพการเกษตร (2) มีบรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม (3) มีการบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย (4) มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม (5) มีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของอำนวยความสะดวกในการบรรยาย (6) มีการกำหนดระยะเวลาในการฝึกอบรม และ (7) มีระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง จากการศึกษาโดยใช้ F-test ตาม Program SPSS ทดสอบไม่พบค่าความแตกต่างแต่ประการใด จึงเป็นการยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า บัณฑิต

อาสาเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการไม่แตกต่างกัน

4.4.2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านหลักสูตรอบรม ซึ่งประกอบด้วย ข้อความตั้งแต่ลำดับที่ 8-10 คือ (8) มีการจัดหัวข้อสำหรับหลักสูตรอบรม ซึ่งประกอบด้วย (8.1) เกษตรทฤษฎีใหม่ (8.2) การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น (8.3) การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ (8.4) การเลี้ยงไก่และนกกระทา (8.5) การเลี้ยงเปิดเทศ (8.6) การเลี้ยงสุกร (8.7) การปลูกผัก (8.8) การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ (8.9) การเลี้ยงแพะ (8.10) การปลูกไม้ผลหลังบ้าน (8.11) การใช้สารเคมีและการกำจัดวัชพืช (8.12) การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร (9) ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย (10) ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย จากการศึกษาพบความแตกต่างของข้อความ 3 ข้อ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้คือ ข้อ 8.2, 8.4 และ 9 กล่าวคือ บัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงให้ความพึงพอใจในหัวข้อบรรยายเรื่อง การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงไก่และนกกระทา และความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย อยู่ในระดับพึงพอใจมากเหมือนกันอยู่แล้ว แต่จากการทดสอบด้วย F-test พบว่าบัณฑิตอาสาเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่องการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมากกว่าเพศชาย ( $F=8.76, P < 0.01$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่อง การเลี้ยงไก่และนกกระทามากกว่าเพศชาย ( $F=5.36, P < 0.06$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะเพศหญิงคิดว่าความรู้ในหัวข้อทั้ง 2 นี้สามารถนำไปปฏิบัติและประกอบอาชีพได้เลย เป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายมาก แม้มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถทำได้ เป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้ความแข็งแรงมากนักและให้ผลตอบแทนในระยะสั้นมีตลาดในท้องถิ่นรองรับโดยตลอดเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยุพินพรรณ ศิริวัฒนกุล (2541 : 17) ที่ศึกษาเรื่องความต้องการด้านการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของครูเกษตร และพบว่า ครูเกษตรเพศหญิงชอบกิจกรรมการเกษตรในเรื่องการเพาะเห็ด การให้ปุ๋ย และการขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงไก่และการทำไร่นาสวนผสม มากกว่าครูเกษตรเพศชายเพราะเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้แรงงานและความแข็งแรงมากก็สามารถทำได้

สำหรับเรื่องของความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยายนั้น บัณฑิตอาสาเพศหญิงมีความพึงพอใจในเรื่องนี้มากกว่าเพศชาย ( $F=4.63, P < 0.05$ ) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้เพราะเพศหญิงจะมีความละเอียดรอบคอบในเรื่องของแนวคิดและการยอมรับในด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลอื่นได้ดีและมากกว่าเพศชายดังเช่น สุพัตรา สุภาพ (2531 : 76) กล่าวไว้ว่า ผู้หญิงมักจะเล็งเห็นประโยชน์ของการศึกษาและการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปใช้บ้าง โดยเฉพาะเทคโนโลยีอันเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จตุพร วัฒนยากร (2532 : 68) ซึ่งพบว่าเกษตรกรเพศหญิงจะให้การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านการเกษตรสูงกว่าเกษตรกรเพศชาย

ตาราง 5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการและด้านหลักสูตร

ลำดับที่	การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	ชาย	หญิง	ค่าการทดสอบทางสถิติ (F)
	<b>ด้านการจัดการและบริการ</b>			
1.	มีการติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร	3.61	3.64	2.86 <sup>ns</sup>
2.	มีบรรยากาศห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม	3.27	3.16	1.85 <sup>ns</sup>
3.	มีการบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย	3.77	3.84	0.00 <sup>ns</sup>
4.	มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	3.56	3.36	0.24 <sup>ns</sup>
5.	มีการได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งใช้อำนวยความสะดวกในการบรรยาย	4.18	4.12	2.46 <sup>ns</sup>
6.	สถานศึกษาได้กำหนดระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม (5 วันตั้งแต่ 18-22 สิงหาคม 2542)	3.53	3.31	3.14 <sup>ns</sup>
7.	มีระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง (ประมาณ 2-3 ชั่วโมง)	3.25	3.11	0.55 <sup>ns</sup>
8.	มีการจัดหัวข้อสำหรับการบรรยายในหลักสูตร	3.39	3.24	0.69 <sup>ns</sup>
8.1	เกษตรทฤษฎีใหม่	3.58	3.67	2.83 <sup>ns</sup>
8.2	การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	3.39	4.11	8.76 <sup>**</sup>
8.3	การเลี้ยงปลาเสริมรายได้	3.28	3.35	0.39 <sup>**</sup>
8.4	การเลี้ยงไก่และนกกกระทา	3.69	3.77	5.36 <sup>*</sup>
8.5	การเลี้ยงเป็ดเทศ	3.87	3.86	3.64 <sup>ns</sup>

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	การดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตร	ชาย	หญิง	ค่าการทดสอบทาง สถิติ (F)
8.6	การเลี้ยงสุกร	3.35	3.43	0.05 <sup>h</sup>
8.7	การปลูกผัก	3.37	3.56	1.14 <sup>ns</sup>
8.8	การปลูกไม้ผลหลังบ้าน	3.51	3.58	2.43 <sup>ns</sup>
8.9	การเลี้ยงแพะ	3.40	3.22	2.61 <sup>ns</sup>
8.10	การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	3.39	3.64	1.17 <sup>ns</sup>
8.11	การใช้สารเคมีและการกำจัดวัชพืช	3.24	3.26	2.17 <sup>ns</sup>
8.12	การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการ ถนอมอาหาร	3.39	3.66	0.34 <sup>ns</sup>
9	ความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อ บรรยาย	4.01	4.07	4.63 <sup>*</sup>
10	ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย	3.85	3.80	2.32 <sup>ns</sup>

หมายเหตุ : \* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

#### 4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรม

จากการที่ให้บัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในครั้งนี้เสนอประเด็นปัญหาที่พบในช่วงระหว่างการอบรม มีบัณฑิตอาสาจำนวน 244 ราย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 78.9 จากผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 309 ราย ระบุด้านปัญหาต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 ประเด็นปัญหาต่าง ๆ จากบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

ปัญหา	จำนวน (N=244)	ร้อยละ
1. เนื้อหาเป็นวิชาการเกินไป	78	32.0
2. บางครั้งผู้เข้ารับการอบรมไม่ตั้งใจฟังและไม่ตรงเวลา	36	14.8
3. ระยะเวลาในการอบรมติดต่อกันหลายวันเกินไป	36	14.8

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน (N=244)	ร้อยละ
4. เนื้อหา/หัวข้อมากเกินไปในแต่ละวัน	18	7.4
5. ระยะเวลาในการอบรมแต่ละเรื่องน้อยเกินไปทำให้มีรายละเอียดน้อยไปด้วย	14	5.7
6. การบริการด้านอาหารยังไม่ดีเท่าที่ควร	12	4.9
7. สถานที่อบรมมีความแออัด	11	4.5
8. บางครั้งเกิดเสียงรบกวนจากงานเกษตรภาคใต้	10	4.1
9. ไม่มีการบอกหรือแยกอาหารพุทธหรือมุสลิม	8	3.2
10. ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากโรงแรมมาคณะและเดินทางมาลำบาก	6	2.5
11. ไม่มีสถานที่นั่งพักผ่อนและรับประทานอาหารเพียงพอ	4	1.6
12. ฝนตกทางแฉะทำให้เดินทางมาลำบาก	3	1.2
13. ไม่มีสถานที่ละหมาด	2	0.8
14. หัวข้อน่าสนใจ แต่บางหัวข้อขาดการกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม	2	0.8
15. ขาดการเตรียมความพร้อมด้านโลจิสติกส์อุปกรณ์ในบางครั้ง	2	0.8
16. ไม่มีอาหารเช้า	1	0.4
17. ห้องน้ำไม่เพียงพอ	1	0.4

หมายเหตุ : ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ได้เรียงลำดับความสำคัญตามจำนวนของผู้ตอบ

และจากข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีบัณฑิตอาสาจำนวน 288 รายให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 93.2 จากผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดจำนวน 309 ราย ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดไว้ในตาราง 7 ดังนี้ คือ

ตาราง 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ  
การเกษตร

ปัญหา	จำนวน (N=288)	ร้อยละ
1. บางหัวข้ออยากให้มทั้งทฤษฎีและปฏิบัติหรือ ทัศนศึกษาดูงาน	84	29.2
2. ควรให้มีการอบรมเฉพาะเรื่องในครั้งต่อไปโดย เจาะลึกในเนื้อหา	60	20.8
3. ระยะเวลาอบรมติดต่อกันมากเกินไป ควรจะจัด ให้น้อยกว่านี้	30	10.4
4. ควรเชิญเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จมาเป็น วิทยากรร่วม	26	9.0
5. ควรเพิ่มเวลาในการอบรมแต่ละเรื่อง	18	6.2
6. การบรรยายอย่าให้เป็นวิชาการมากเกินไป	11	3.8
7. เนื้อหาควรชัดเจน ทันท่วงทีและกระชับรัด	9	3.1
8. ควรจัดการด้านอาหาร รสชาติอาหาร คุณค่าทาง อาหารและแยกอาหารไทย อิสลาม	8	2.8
9. ความเป็นระเบียบของห้องเรียนและห้องควรงกว้าง กว่านี้	7	2.4
10. ควรแนะนำด้านการตลาด เช่น การส่งออก	6	2.1
11. ควรให้มีการบริการรับส่งที่โรงแรมและคณะ	6	2.1
12. ควรให้มีการอบรมคอมพิวเตอร์	5	1.7
13. ควรให้มีการอบรมในลักษณะเช่นนี้อีก	4	1.4
14. ควรมีการจัดอบรมบรรยายและความรับผิดชอบ แก่ บอศ. ด้วย	3	1.0
15. ควรให้มีกองทุนกู้ยืมเพื่อ บอศ. ด้วย	2	0.6
16. ควรให้มีการเซ็นชื่อเข้า 2 ครั้ง และบ่าย 2 ครั้ง และมีการสุ่มเพื่อเช็คชื่อด้วย	2	0.6

## ตาราง 7 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน (N=288)	ร้อยละ
17. ควรให้ผู้เข้าอบรมจัดอาหารกินเองตามใจชอบ	1	0.4
18. ไม่ควรจัดให้ตรงกับช่วงงานเกษตร เพราะทำให้ไม่มีโอกาสชมนิทรรศการ	1	0.4
19. ควรจัดทำทำเนียบรุ่นเก็บที่อยู่ของ บอศ.ไว้เพื่อติดต่อได้	1	0.4
20. ควรให้มีการอบรมด้านจิตวิทยาบ้าง	1	0.4
21. ช่วงพักควรเปลี่ยนจากกาแฟเป็นผลไม้บ้าง	1	0.4
22. ควรจัดบุฟเฟ่ต์บ้าง แทนอาหารกล่อง	1	0.4
23. ควรจัดอบรม บอศ. ในแต่ละจังหวัด	1	0.4

## บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

### 5.1 สรุป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสาสมัครผู้สนใจเข้าร่วมในโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ ศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาสมัครต่อการดำเนินการในโครงการและเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาสมัครเพศชายและหญิง ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการดำเนินการฝึกอบรม ในการวิจัยนี้ได้ส่งแบบสอบถามให้บัณฑิตอาสาสมัครผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 403 ชุด และได้รับคืนจำนวน 309 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.7 ของแบบสอบถามทั้งหมด และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS (statistical package for the social sciences) โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F (F-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

#### 5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตอาสาสมัครผู้สนใจเข้าร่วมรับการอบรม

บัณฑิตอาสาสมัครผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 54.2 เป็นเพศชาย และร้อยละ 45.8 เป็นเพศหญิง มีอายุโดยเฉลี่ย 26.4 ปี ส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.2 นับถือศาสนาพุทธ มีเพียงร้อยละ 19.8 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 87.3 มีสถานภาพโสด สำหรับวุฒิการศึกษา นั้น ร้อยละ 99.7 มีวุฒิปริญญาตรี และจบในสาขาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วยสัตวศาสตร์ พืชศาสตร์ พัฒนาการเกษตร ส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ ปฐพีศาสตร์ การจัดการศัตรูพืช และเกษตรกลวิธาน และมีที่จบจากสาขาอื่น เช่น ศึกษาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ รัฐศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และอุตสาหกรรมเกษตรหรือเทคโนโลยีการอาหาร เป็นต้น บัณฑิตอาสาสมัครผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 46.1 มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน โดยเฉลี่ยเกือบ 3 ปี งานที่เคยทำมาก่อนมีทั้งหน่วยงานในสังกัดภาครัฐ และเอกชน งานในรัฐวิสาหกิจ และงานส่วนตัว และเมื่อสอบถามถึงโอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ พบว่าร้อยละ 74.7 ไม่เคยเข้ารับการอบรม มีเพียงร้อยละ 25.3 เท่านั้นที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการเกษตร มีร้อยละ 48.7 เท่านั้นที่เคยมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมมาก่อน และร้อยละ 48.7 เคยมีโอกาสไปดูงานเกี่ยวกับการเกษตรนอกสถานที่

ซึ่งจัดโดยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน      ในด้านความคาดหวังก่อนเข้ารับการอบรม ร้อยละ 56.9 คาดหวังมาก ร้อยละ 37.8 คาดหวังปานกลาง และมีเพียงร้อยละ 5.3 เท่านั้นที่ คาดหวังน้อย และหลังจากได้รับการอบรมเรียบร้อยแล้ว ร้อยละ 57.7 ระบุว่าได้รับในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้ให้เหตุผลว่าเวลาบรรยายในแต่ละเรื่องน้อยเกินไป ทำให้ได้รายละเอียดน้อย ด้วย ได้รับหลักการและทฤษฎีมากแต่การปฏิบัติน้อย บรรยายภาคเป็นวิชาการเกินไป ฯลฯ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว บัณฑิตอาสา ร้อยละ 91.5 ยังมีความสนใจที่จะเข้าร่วมรับ การอบรมวิชาชีพการเกษตรกับคณะทรัพยากรธรรมชาติอีก

#### 5.1.2 ข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการของโครงการอบรม วิชาชีพการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ

จากข้อมูลความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมต่อการดำเนินการ ของโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตร ซึ่งจำแนกการดำเนินการออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการ จัดการและบริการ และด้านหลักสูตร สรุปได้ว่า ในด้านการจัดการและบริการนั้นบัณฑิต อาสามีความพึงพอใจมากต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของที่เอื้อ อำนวยประกอบในการบรรยายไว้ให้ การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย และ การติดต่อประสานงานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการ ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร สำหรับความพึงพอใจในระดับปานกลางได้แก่ การบริการด้าน อาหารและเครื่องดื่ม ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม บรรยายภาคห้องเรียนที่ใช้ในการฝึกอบรม และระยะเวลาของการบรรยายในแต่ละหัวข้อเรื่อง

ในด้านหลักสูตรอบรมนั้นบัณฑิตอาสามีความพึงพอใจมากในด้านความรู้ความ สามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยาย ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยาย สำหรับหัวข้อการบรรยาย สรุปได้ว่า กลุ่มวิชาที่บัณฑิตอาสามีความพึงพอใจมากคือ การ เพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงเปิดเทศ การเลี้ยงไก่และนกกระทา เกษตร ทฤษฎีใหม่ การปลูกไม้ผลหลังบ้าน การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร และการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สำหรับกลุ่มวิชาที่พึงพอใจปานกลาง คือ การปลูกผัก การ เลี้ยงสุกร การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ และการใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช

#### 5.1.3 ข้อมูลศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและเพศหญิง ต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

บัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งเพศชายและหญิงให้ความสนใจต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการที่เหมือนกัน คือ ให้ความสนใจมากต่อการที่สถานศึกษาได้จัดเตรียมสื่อทัศนูปกรณ์ หรือสิ่งที่เอื้ออำนวยประกอบในการบรรยายให้ ให้การบริการด้านเอกสารที่ใช้ประกอบการบรรยาย และการติดต่อประสานระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับฝ่ายดำเนินการจัดอบรมในโครงการวิชาชีพการเกษตร

สำหรับในด้านหลักสูตรอบรมบัณฑิตอาสาเพศหญิง และชายให้ความสนใจที่เหมือนกันคือ ให้ความสนใจมากในเรื่องของ ความรู้ความสามารถของวิทยากร ภาษาที่วิทยากรแต่ละท่านใช้ในการบรรยายและหัวข้อที่บัณฑิตอาสาทั้งชายและหญิงให้ความสนใจเหมือนกันคือ ให้ความสนใจมากในเรื่องของการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงเปิดเทศ การเลี้ยงไก่และนกกระทา เกษตรทฤษฎีใหม่ การปลูกไม้ผลหลังบ้าน สำหรับหัวข้ออื่น ๆ ให้ความสนใจที่ต่างกัน

5.1.4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร (ทดสอบสมมติฐาน)

การทดสอบความแตกต่างความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงต่อการดำเนินการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในด้านการจัดการและบริการ และด้านหลักสูตรโดยการใช้ F-test ตาม Program SPSS ทดสอบ สรุปได้ว่าในด้านการจัดการและบริการไม่พบค่าความแตกต่างแต่ประการใด จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า บัณฑิตอาสาเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านหลักสูตรอบรม พบความแตกต่างของข้อความ 3 ข้อ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ บัณฑิตอาสาเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่องการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นมากกว่าเพศชาย ( $F=8.76$   $P<0.01$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพศหญิงมีความพึงพอใจเรื่องการเลี้ยงไก่และนกกระทามากกว่าเพศชาย ( $F=5.36$ ,  $P<0.06$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะเพศหญิงคิดว่าความรู้ในหัวข้อทั้ง 2 นี้สามารถนำไปปฏิบัติและประกอบอาชีพได้เลย เป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้เวลาใช้จ่ามาก แม้มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถทำได้เป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้ความแข็งแรงมากนักและให้ผลตอบแทนในระยะสั้น มีตลาดในท้องถิ่นรองรับโดยตลอดเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

สำหรับเรื่องของความรู้ความสามารถของวิทยากรในแต่ละหัวข้อบรรยายนั้น บัณฑิตอาสาเพศหญิงมีความพึงพอใจในเรื่องนี้มากกว่าเพศชาย ( $F=4.63, P<0.05$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะเพศหญิงจะมีความละเอียดรอบคอบในเรื่องของแนวคิดและการยอมรับในด้านความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลอื่นได้ดีและมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับที่จตุพร วัฒนยากร (2532 : 68) กล่าวได้ว่า เกษตรกรเพศหญิงจะให้การยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านการเกษตรสูงกว่าเกษตรกรเพศชาย

#### 4.1.5 ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

1. หน่วยงานที่ให้บริการความรู้ทางการเกษตร เช่น คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด และเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สถานีประมงจังหวัด ฯลฯ ควรมีแผนงานที่ประสานและร่วมมือซึ่งกันและกันในการถ่ายทอดความรู้และวิทยาการด้านต่าง ๆ ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติให้กับบัณฑิตอาสาที่ประจำอยู่ในท้องถิ่นหรือจังหวัดที่มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ประจำอยู่ ลักษณะของการถ่ายทอดความรู้และวิทยาการทางการเกษตร ควรจัดในรูปแบบของการอบรมเสริมอาชีพในระยะสั้นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจริงเพื่อให้บัณฑิตอาสาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้เลย กิจกรรมเสริมความรู้เพื่อการประกอบอาชีพควรอยู่บนพื้นฐานที่ว่า กิจกรรมนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายมาก แม้มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถทำได้ และให้ผลตอบแทนในระยะสั้น ดังเช่น กิจกรรมการเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การเลี้ยงไก่หรือนกกระทา การเลี้ยงเปิดเทศ เป็นต้น ขณะเดียวกันควรจัดให้มีการทัศนศึกษาดูงานในสวนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละเรื่องนั้น ๆ โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และ เอกชน ตลอดจนการเชิญบุคคลผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการเกษตร มาช่วยให้แนวคิดสำหรับการประกอบอาชีพของบัณฑิตอาสาในอนาคต

2. ผู้บริหารสถานศึกษา (มหาวิทยาลัย) ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในส่วนของงานบริการชุมชนแก่คณะฯ เพื่อสานต่อโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสาที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว ในส่วนของโครงการครั้งต่อไป ควรเป็นโครงการอบรมวิชาชีพระยะสั้น เฉพาะหัวข้อที่บัณฑิตอาสามีความต้องการ หรือสนใจ ดังรายละเอียดที่ระบุเพิ่มเติมไว้ในตาราง 9 ภาคผนวก 9 ของผลการวิจัย ทั้งนี้เพื่อเป็นการบริการวิชาการแก่บัณฑิตอาสาที่อยู่ในชุมชน หรือท้องถิ่นต่าง ๆ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมนี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของ

ท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็สามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับสู่บุคคลอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่นของตนเองด้วย

3. หน่วยงานที่ให้บริการความรู้ทางการเกษตรดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น ควรมีการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการใช้สื่อบริการทางวิชาการให้มาก โดยให้ความสำคัญกับสื่อประเภทเอกสารเผยแพร่ทางการเกษตร วิทยุ โทรทัศน์ และวิทยุให้มาก เพราะสื่อต่าง ๆ เหล่านี้เป็น การเผยแพร่ความรู้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากร พืช สัตว์ เศรษฐกิจต่าง ๆ ฯลฯ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ มาใช้ได้อย่างเหมาะสม หรือการเผยแพร่งานวิชาการต่าง ๆ ของคณะฯ เช่น งานวิจัย ฯลฯ ให้บัณฑิตอาสาได้รับทราบบ้าง เท่ากับเป็นการช่วยลดปัญหาช่องว่างระหว่างบัณฑิตอาสาผู้เคยผ่านการทำงาน และเคยได้รับการอบรมความรู้การเกษตรกับสถาบันคือคณะทรัพยากรธรรมชาติมาแล้วซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างบุคคลและสถาบันให้คงอยู่และดำเนินต่อไป

4. จากการวิจัยที่พบว่าบัณฑิตอาสาทั้งเพศชายและหญิงให้ความสนใจมากในด้านความรู้ความสามารถของวิทยากรสำหรับการอบรมที่ผ่านมา ดังนั้นการสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อช่วยบริการสังคม จึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยการถ่ายทอดความรู้ทางด้านเกษตรเพื่อการประกอบอาชีพแก่บัณฑิตอาสาหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะเศรษฐกิจที่ประเทศกำลังประสบอยู่ในปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เท่ากับเป็นการสนับสนุนให้บุคลากรใช้ทักษะอย่างเต็มที่ทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการชุมชนควบคู่กันไปซึ่งเท่ากับเป็นการสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

### บรรณานุกรม

- กำพล ทับทิมไทย. 2533. "การศึกษาความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจ สังกัด กองอำนวยการศึกษา กองบัญชาการศึกษากรมตำรวจ (A Study of Job Satisfaction Among Police Officials in Education Planning Division, Police Education Bureau)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร. (สำเนา)
- กิตติมา ปรีดีดิลก. 2529. ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารพิมพ์.
- เกรียงศักดิ์ บัณฑุเรชา. 2528. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะที่แตกต่างระหว่าง เกษตรกรที่ยอมรับนวัตกรรมกับเกษตรกรที่ไม่ยอมรับนวัตกรรม : ศึกษากรณี การปลูกข้าวพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง. สงขลา : ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะ ทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. ม.ป.ป. แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8(2540-2544). กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ม.ป.ป. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับ ที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). กรุงเทพมหานคร.
- จตุพร วัฒนากร. 2532. "ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ข้าวพันธุ์ดีของเกษตรกรใน จังหวัดเชียงใหม่ (Factors Influencing the Adoption of Improved Rice varieties by Farmers in Changwat Chiangmai)." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิตสาขา เศรษฐศาสตร์เกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)
- จิรภรณ์ กาญจนไพบุลย์กุล. 2527. ความพึงพอใจในงานสายบุคลากรสายสนับสนุน ในสถาบันอุดมศึกษา. ในเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2527. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิวาพร นุ่นเจริญ. 2525. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์. ในเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2525. บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. 2533. พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ. พิมพ์ ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด

- นพคุณ ศิริวรรณ. 2536. งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร. เอกสาร  
ประกอบการวิชาการสอนพัฒนาการชุมชนกับการพัฒนาการเกษตร ภาควิชา  
ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า  
คุณทหารลาดกระบัง
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2527. การวางแผนและประเมินผลงานส่งเสริม. กรุงเทพฯ :  
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประกอบ รัตนพันธ์. 2524. "การศึกษาความต้องการการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมของ  
ประชากรจังหวัดพังงา (A Study on the Agricultural Training Needs of the  
Changwat Phang-nga Population)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริม  
การเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)
- ประคอง กรรณสูตร. 2530. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. ปทุมธานี : ศูนย์  
หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด.
- ประทุมวรรณ บุลยเลิศ. 2528. "การศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตร  
กรรมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาจังหวัดลำปาง (A Study on the Agricultural  
Training Needs of the Rice Farmers Group's Members in Changwat  
Lampang)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์  
ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล.
- ปิญญา สาธ. 2523. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศ. ส การพิมพ์.
- ยุพินพรรณ ศิริวัธนกุล. 2541. รายงานการวิจัยเรื่อง "ความต้องการทางด้านการ  
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรของครูเกษตร ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ใน  
จังหวัดสงขลา. สงขลา : วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และ  
มนุษยศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2541.
- วุฒินนท วิมลศิลป์. 2533. "บรรยากาศองค์การกับความพอใจในงานของครูโรงเรียน  
มัธยมเพื่อพัฒนาชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.  
(สำเนา)

- ศลใจ วิบูลกิจ. 2534. ความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการประสานงานของศึกษานิเทศก์  
อำเภอกับความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษานิเทศก์  
อำเภอ เขตการศึกษา 3. ในเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2534. บัณฑิต  
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2519. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : ไทย  
วัฒนาพานิช.
- สาโรช สีนวล. 2533. "การศึกษาคความพึงพอใจในการทำงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ใน  
เขตการศึกษา 3" วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร  
วิโรฒสงขลา (สำเนา)
- สุธรรม เดชนครินทร์. 2531. "ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์วิทยาลัย  
เทคนิคในเขตการศึกษา 2." วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. (สำเนา)
- สุพัตรา สุภาพ. 2531. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนา  
พานิช จำกัด.
- สุพล กองวันทิก. 2528. ความพึงพอใจในงานของเจ้าหน้าที่องค์การพัฒนาเอกชน ที่  
ปฏิบัติงานทางด้านเด็ก พัฒนาชุมชนเมืองและพัฒนาชนบท. ในเนื้อความย่อ  
วิทยานิพนธ์ พ.ศ.2538 บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สุพล วรรณภักดิ์พิณีจ. 2529. "ความต้องการของประชาชนในการเข้ารับการฝึกอบรม  
วิชาชีพเกษตรกรรม หลักสูตรระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด  
สระบุรี (Public Needs for Short-course Agricultural Training at Saraburi  
Province Non-formal Education)," วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริม  
การเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา)
- สุรพร ศรีทองกิติกุล. "ข้อเสนอแนะของครูเกษตรเขต 5 เกี่ยวกับทักษะเกษตรในหมวดอาชีพ  
เกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (Advisable of  
Agricultural Teachers Regions V about Agricultural Skill in the Agricultural  
Division follow by the Lower Secondary Curriculum 2521." วิทยานิพนธ์  
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.  
(สำเนา)

อุทิศ ภูชัย. 2533. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกับความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. (สำเนา)

โอษฐ์ วารักษ์. 2531. *ขวัญและกำลังใจในการทำงาน. ยุทธศาสตร์การพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นข้าราชการที่มีประสิทธิภาพ.* ม.ป.ท.

Barnard, C.I. 1968. *The Functions of the Executive.* Cambridge : Harvard University Press.

Blum, M.L. and Naylor, J.C. 1968. *Industrial Psychology.* New York : Harper and Row Publisher.

Good C.V. 1973. *Dictionary of Education.* New York : John Wiley and Sons.

Swanson, B.E. 1984. "Pre-Service training of extension personnel." *Agricultural Extension : A Reference Manual, FAO.*

Vroom, V.H. 1964. *Work and Motivation.* New York : John Wiley and Sons.

## ภาคผนวก 1

ตาราง 1 สาขาวิชาที่บัณฑิตอาสาสมัครเข้ารับการอบรมสำเร็จ

ลำดับที่	สาขา	ร้อยละ
1.	เทคโนโลยีการเกษตร - เทคโนโลยีการผลิตพืช - เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	27.9
2.	เกษตรศาสตร์ - ปฐพีศาสตร์ - พืชศาสตร์ - การจัดการศัตรูพืช - พัฒนาการเกษตร - เกษตรกลวิธาน	31.9
3.	ประมง/วาริช/การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	9.5
4.	เศรษฐศาสตร์	3.6
5.	วิทยาศาสตร์	3.3
6.	ส่งเสริมและสหกรณ์	2.3
7.	เทคโนโลยีการอาหาร	2.0
8.	ครุศาสตร์	1.6
9.	เทคโนโลยีรูปทัศน	1.3
10.	พัฒนาชุมชน	1.3
11.	ศึกษาศาสตร์	1.3
12.	บัญชี/การเงิน	1.3
13.	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1.3
14.	การจัดการทั่วไป	1.0
15.	ส่งเสริมและสื่อสารเกษตร	1.0
16.	การตลาด	1.0
17.	บริหารธุรกิจเกษตร	1.0
18.	นิเทศศาสตร์	0.7

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	สาขา	ร้อยละ
19.	สิ่งแวดล้อม	0.3
20.	เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (โสตศึกษา)	0.3
21.	บริหารทั่วไป	0.3
22.	บรรณารักษศาสตร์	0.3
23.	การจัดการอุตสาหกรรม	0.3
24.	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	0.3
25.	วิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์	0.3
26.	พลศึกษา	0.3
27.	วิศวกรรมโยธา	0.3
28.	วิศวกรรมไฟฟ้า	0.3
29.	การบริหารบุคคล	0.3
30.	สถาปัตยกรรม	0.3
31.	การศึกษาปฐมวัย	0.3
32.	เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม	0.3
33.	รัฐศาสตร์	0.3
34.	วิทยาศาสตร์การอาหาร	0.3
35.	เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา	0.3
36.	พัฒนาการเด็กและครอบครัว	0.3
37.	วิศวกรรมหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป	0.3
38.	ส่งเสริมเผยแพร่การเกษตร (ปริญญาโท)	0.3
39.	วิศวกรรมเครื่องกล	0.3

## ภาคผนวก 2

ตาราง 2 ลักษณะงานที่บัณฑิตอาสาเคยทำ

ลำดับที่	ลักษณะงาน	ร้อยละ
	<b>หน่วยงานภาครัฐ</b>	
1.	นักเกษตร/นักวิชาการเกษตร	8.9
2.	สัตวบาล	8.2
3.	ส่งเสริมการเกษตร	6.0
4.	พนักงานสำรวจ/วิจัย/เก็บข้อมูล	65.7
5.	เจ้าหน้าที่วิจัยห้อง Lab	5.7
6.	วิทยากรพิเศษ	1.4
7.	อาสาพัฒนา	0.7
8.	ลูกจ้างชั่วคราว	0.7
9.	เจ้าหน้าที่โครงการชลประทาน	0.7
10.	เจ้าหน้าที่ประมง	0.7
11.	กราฟิค/โครงการชลประทาน	0.7
	<b>หน่วยงานเอกชนและรัฐวิสาหกิจ</b>	0.7
12.	พนักงานขาย	7.1
13.	พนักงานบริษัทเอกชน	5.0
14.	โรงงานอุตสาหกรรม	3.5
15.	การเงิน/ธุรการ/บัญชี	2.8
16.	ไฟร์แมน	2.1
17.	ออกแบบ/รับเหมางานภูมิสถาปัตยกรรม	1.4
18.	ธุรกิจโรงแรม	1.4
19.	ออกแบบรับเหมางานภูมิสถาปัตยกรรม	1.4
20.	พนักงานสินเชื่อธนาคาร	1.4
21.	คุมสต็อก/คุมงาน	1.4
22.	ฝ่ายผลิต	1.4
23.	ผู้จัดการฟาร์ม	0.7

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สาขา	ร้อยละ
24.	พนักงานการท่องเที่ยว	0.7
25.	พนักงานจัดซื้อ	0.7
26.	ประชาสัมพันธ์	0.7
27.	โครงการหลวง	0.7
28.	เจ้าหน้าที่สระว่างน้ำ	0.7
29.	ผู้ช่วยเภสัชกรรม	0.7
30.	สถาปนิก ผู้ช่วยวิศวกรรม	0.7
31.	เสมียน	0.7
32.	ศิลป, นิเทศศาสตร์	0.7
33.	กูก	0.7
34.	รับส่งหนังสือ	0.7
35.	ผู้จัดการบริษัททอสังหาริมทรัพย์	0.7
36.	ส่งเสริมการขาย	0.7
37.	ออกแบบวางแผน	0.7
38.	ซ่อมบำรุง	0.7
39.	บริษัทส่งออกต่างประเทศ งานส่วนตัว	0.7
40.	สอนพิเศษ/ครู	7.8
41.	เกษตรกร, ทำสวน	4.3
42.	จัดสวนตกแต่งภายใน	2.1
43.	ค้าขาย	4.2
44.	เช่าซื้อรถจักรยานยนต์	0.7
45.	รับเหมาก่อสร้าง	0.7
46.	ร้านขายพันธุ์ไม้	0.7
47.	เลี้ยงกุ้งกุลาดำ	0.7

## ภาคผนวก 3

ตาราง 3 เรื่องที่บัณฑิตอาสาเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
1.	การเลี้ยงโคนม	9.5
2.	การเพาะเห็ด	7.1
3.	การเลี้ยงกึ่งกุลาดำ	4.9
4.	ยางพารา/การกรีดยางพารา	4.9
5.	การปลูกสับปะรดในสวนยาง	4.9
6.	การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร	3.7
7.	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	3.7
8.	การทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์	3.7
9.	การปลูกผักปลอดสารพิษ	2.4
10.	โคเนื้อ	2.4
11.	การเลี้ยงปลากดเหลืองในกระชัง	2.4
12.	แพะ/แกะ	2.4
13.	สวนผสมผสาน	2.4
14.	ไร่นาสวนผสม	2.4
15.	การปลูกไม้ผล	2.4
16.	คอมพิวเตอร์	1.2
17.	การเก็บข้อมูลประชาชน	1.2
18.	การตัดเย็บเสื้อผ้า	1.2
19.	การทำอาหาร	1.2
20.	วัตถุอันตราย/วัตถุมีพิษ	1.2
21.	การเลี้ยงควายนม	1.2
22.	การปลูกส้มโอหอมขนาดใหญ่	1.2
23.	ผักสวนครัวรั้วกินได้	1.2
24.	จะประกอบอาชีพอะไรในยุคเศรษฐกิจลอยตัว	1.2
25.	เกษตรยั่งยืน	1.2

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	สาขา	ร้อยละ
26.	การจัดการอาหารสัตว์	1.2
27.	การซ่อมเครื่องจักร	1.2
28.	การเลี้ยงปลา	1.2
29.	การจัดการระบบฟาร์ม	1.2
30.	การเลี้ยงหมูป่า	1.2
31.	การเพิ่มประสิทธิภาพข้าว	1.2
32.	การสร้างภูมิทัศน์กับวิถีชีวิตในสังคมยุค 2000	1.2
33.	ผู้ฝึกสอนการเป็นโค้ชนักกีฬาโอลิมปิก	1.2
34.	ช่างซ่อมรถมอเตอร์ไซด์	1.2
35.	การเลี้ยงผึ้ง	1.2
36.	การเลี้ยงสัตว์	1.2
37.	การบัญชีเบื้องต้น	1.2
38.	การเลี้ยงกวาง	1.2
39.	การสอน/การประกอบอาชีพครู	1.2
40.	การเพาะเลี้ยงปลาแบบพื้นบ้าน	1.2
41.	เทคนิคการสอนงาน	1.2
42.	HACCP	1.2
43.	แนวทางในการทำงาน	1.2
44.	ปุ๋ยและการใช้ปุ๋ย	1.2
45.	การเพิ่มศักยภาพในการประกอบธุรกิจขนาดย่อม	1.2
46.	การทำขนม	1.2
47.	การให้น้ำระบบสปริงเกลส	1.2
48.	การผลิตพืช	1.2
49.	เทคนิคการสอนวิทยาศาสตร์และเขียนแผน	1.2
50.	การสอนโดยการใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง	1.2

## ภาคผนวก 4

ตาราง 4 หน่วยงานที่จัดการอบรม (การประกอบอาชีพ)

ลำดับที่	หน่วยงาน	ร้อยละ
	<b>หน่วยงานภาครัฐ</b>	
1.	กรมส่งเสริมการเกษตร	12.7
2.	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	10.9
3.	สำนักงานเกษตรอำเภอ	8.3
4.	สถาบันราชภัฏ	8.3
5.	สถาบันราชมนฑล	6.1
6.	สำนักงานส่งเสริมเกษตรภาคใต้	5.5
7.	กรมแรงงาน	4.5
8.	กรมประมง	4.5
9.	กรมปศุสัตว์	4.5
10.	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน	3.1
11.	อสค. สระบุรี	3.1
12.	สำนักงานจัดหางาน	3.1
13.	ปศุสัตว์อำเภอ	3.1
14.	แม่โจ้	3.1
15.	กระทรวงแรงงาน	1.2
16.	คณะทรัพยากรธรรมชาติ	1.2
17.	สถาบันวิจัยยาง	1.2
18.	วิทยาลัยเกษตรกรรม	1.2
19.	พัฒนาการจังหวัด	1.2
20.	วิทยาลัยเทคนิค	1.2
21.	ศูนย์อนุรักษ์และขยายพันธุ์ผึ้ง	1.2
22.	สำนักงานเกษตรจังหวัด	1.2
23.	ตลาดกลางกระบือ	1.2
24.	ประมงจังหวัด	1.2

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สาขา	ร้อยละ
25.	กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ หน่วยงานเอกชน	1.2
26.	บริษัท (ไม่ระบุ)	2.4
27.	บริษัท ฟุกเทียน	1.2
28.	NGO	1.2
29.	นสพ. มติชน	1.2

## ภาคผนวก 5

ตาราง 5 เรื่องที่บัณฑิตอาสาเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
1.	การเลี้ยงไก่	10.0
2.	การเพาะเห็ด	10.0
3.	โคนม	10.0
4.	ไม้ผล	5.1
5.	การปลูกปาล์ม	3.7
6.	พืช-ผัก	3.7
7.	การเพิ่มผลผลิตสัตว์ประรดในสวนยางพารา	3.7
8.	การกรีดยาง	3.0
9.	การเลี้ยงสุกร	3.0
10.	การเลี้ยงผึ้ง	2.2
11.	เกษตรทฤษฎีใหม่	2.2
12.	การเลี้ยงกุ่มกุลาดำ	2.2
13.	การเลี้ยงสัตว์ปีก	1.8
14.	การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	1.4
15.	เกษตรยั่งยืน	1.4
16.	การเลี้ยงเปิดเทศ	1.4
17.	ส้มโชกุน	1.4
18.	การปลูกทุเรียน	1.4
19.	การใช้ปุ๋ย	0.9
20.	การเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน	0.9
21.	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	0.9
22.	ล่องกอง	0.9
23.	การใช้เครื่องมือและเครื่องจักรทางการเกษตร	0.9
24.	การกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน	0.9
25.	การเตรียมการเก็บแบบสัมภาษณ์กับเกษตรกรชาวเขา	0.9

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
26.	โครงการสวนป่าลัม	0.9
27.	มังคุด	0.9
28.	การปลูกข้าวนาปีแผนใหม่	0.9
29.	การปลูกไม้ผลโดยการให้น้ำแบบระบบทั้งหมด	0.9
30.	พืชสมุนไพร	0.9
31.	การลดปริมาณการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง	0.9
32.	การขยายพันธุ์พืช	0.9
33.	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	0.9
34.	การเลี้ยงปลาน้ำจืด	0.9
35.	การพัฒนาสวนไม้ผลเศรษฐกิจครบวงจร	0.9
36.	การทำประมง	0.9
37.	การกำจัดแมลงวันทอง	0.9
38.	เทคโนโลยีการทำประมง	0.9
39.	การปลูกผักปลอดสารพิษ	0.9
40.	การทำเกษตรในเขตภาคใต้ตอนล่าง	0.9
41.	การเลี้ยงตะพาบน้ำ	0.9
42.	โครงการเกษตรก้าวหน้า	0.9
43.	การผสมเทียมโค	0.9
44.	การจัดการไก่พ่อแม่พันธุ์	0.9
45.	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	0.9
46.	เลี้ยงกุ้งอย่างไรจึงจะได้กำไร	0.9
47.	การรณรงค์ป้องกันหอยเชอร์รี่	0.9
48.	เกษตรผสมผสาน	0.9
49.	มะพร้าวผลอ่อน	0.9
50.	การเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร	0.9
51.	การเลี้ยงปลากะพงขาว	0.9
52.	การทำยางแผ่น	0.9
53.	การทำสวนยาง	0.9
54.	การทำสวนยางและทำยางแผ่น	0.9

## ภาคผนวก 6

ตาราง 6 หน่วยงานที่จัดการอบรมเกี่ยวกับด้านการเกษตร

ลำดับที่	หน่วยงาน	ร้อยละ
	<b>หน่วยงานภาครัฐ</b>	
1.	สำนักงานเกษตรจังหวัด	21.3
2.	กรมส่งเสริม	10.2
3.	สำนักงานเกษตรอำเภอ	8.7
4.	สถาบันราชภัฏ	5.3
5.	วิทยาลัยเกษตรกรรม	5.3
6.	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5.3
7.	กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	5.1
8.	กรมปศุสัตว์	4.9
9.	กรมวิชาการเกษตร	4.9
10.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2.4
11.	ปศุสัตว์จังหวัด	2.4
12.	สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน	2.4
13.	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2.4
14.	เทศบาลทุ่งสง	2.4
15.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2.4
16.	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	2.4
17.	วิศวกรรมเกษตรพัทลุง	1.2
18.	ศูนย์วิจัยยางยะลา	1.2
19.	สำนักงานสวนทดลองยางพารา	1.2
20.	โรงเรียนการยางยะลา	1.2
21.	ลาดกระบ้ง	1.2
22.	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์	1.2
23.	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	1.2

## ตาราง 6 (ต่อ)

ลำดับที่	หน่วยงาน	ร้อยละ
	<b>หน่วยงานเอกชน</b>	
24.	บริษัท (ไม่ระบุ)	1.4
25.	บริษัทปุ๋ยแห่งชาติ	1.2
26.	ชมรมผู้เลี้ยงกุ้ง จังหวัดพังงา	1.2

## ภาคผนวก 7

ตาราง 7 เรื่องที่บัณฑิตอาสาเคยไปศึกษาดูงานนอกสถานที่

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
1.	การเลี้ยงปลาได้เล่าไก่	8.4
2.	ไม้ดอกไม้ประดับ	7.7
3.	เกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำ	6.0
4.	การทำไรนาสวนผสม	4.0
5.	การเลี้ยงโคเนื้อ	4.0
6.	การเลี้ยงโคนมและการตลาด	3.0
7.	สวนทุเรียน	2.7
8.	การขยายพันธุ์พืช	2.7
9.	Worldtech 95	2.1
10.	โครงการหลวง	1.5
11.	การเลี้ยงหอยแมลงภู่	1.5
12.	การปลูกกุหลาบ	1.5
13.	ผักปลอดสารพิษ	1.5
14.	เทคโนโลยีการเกษตร	1.2
15.	สวนปาล์มประดับ	1.2
16.	การเลี้ยงสัตว์ปีก	1.2
17.	การปลูกพืชเมืองหนาว	1.2
18.	ฟาร์มจระเข้	1.2
19.	เกษตรผสมผสาน	1.2
20.	การทำสวนผลไม้	1.2
21.	การปลูกส้มโชกุน	1.2
22.	การทำสวนลำไย	1.2
23.	การอนุรักษ์พันธุ์ปลา	1.2
24.	การกรีดยาง	1.2

## ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
25.	คปร.	1.2
26.	การเลี้ยงกบ	1.2
27.	การเลี้ยงปลาน้ำจืด	1.2
28.	การเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด	1.2
29.	ประมงน้ำจืด	1.2
30.	การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ อ.คลองหอยโข่ง	0.6
31.	การปลูกไม้ผลเพื่อการส่งออก	0.6
32.	พืชสมุนไพร	0.6
33.	ข้าว	0.6
34.	การทำ DRC	0.6
35.	ระบบน้ำการเกษตร	0.6
36.	วนเกษตร	0.6
37.	การเลี้ยงเปิดไข่และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์	0.6
38.	การจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	0.6
39.	กำจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงปลากระพง ต.เกาะยา	0.6
40.	การแปรรูปอาหาร	0.6
41.	การให้น้ำในสวนปาล์ม	0.6
42.	การจัดการโรงฟักไข่	0.6
43.	กระท้อนสวนแมริม	0.6
44.	ฟาร์มกล้วยไม้	0.6
45.	Viv 97	0.6
46.	การจัดการแปลงมะขามหวาน	0.6
47.	การเลี้ยงแพะ, แกะ	0.6
48.	ชมศูนย์การเพาะขยายพันธุ์ข้าวโพด-ข้าวฟ่าง	0.6
49.	การปลูกพืชทางเหนือ	0.6
50.	สวนสัมมนาธรปลูกส้มส่งออก	0.6

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
51.	การทำสวนลองกอง	0.6
52.	การปลูกพืชและการปรับปรุงดิน	0.6
53.	การขนถ่ายสินค้า	0.6
54.	การผลิตข้าวสาร	0.6
55.	กลุ่มการทำนา	0.6
56.	การผลิตส้ม	0.6
57.	การเลี้ยงหมูป่า	0.6
58.	การจัดสวน	0.6
59.	การเลี้ยงผึ้ง	0.6
60.	งานองค์การเกษตรกรในอนาคต	0.6
61.	การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	0.6
62.	การผลิตก้อนเชื้อเห็ด	0.6
63.	การผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก	0.6
64.	การรวมกลุ่มเกษตรกรของ จ.ราชบุรี, นครปฐม, นครนายก	0.6
65.	การผลิตส้มแขกของกลุ่มแม่บ้าน	0.6
66.	การจัดการฟาร์มที่ฟาร์มวัฒนา จ.กาญจนบุรี อสค.	0.6
67.	ปาล์มน้ำมัน	0.6
68.	โกโก้	0.6
69.	ศูนย์เกษตรกรรมทหารเรือบางพระ	0.6
70.	ฟาร์มสุกร	0.6
71.	การผสมเทียมและขยายพันธุ์สัตว์	0.6
72.	การปลูกมะม่วง	0.6
73.	มังคุด	0.6
74.	การเลี้ยงหอยมึกเสียด	0.6
75.	เกษตรที่สูง	0.6

## ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
76.	กล้วยหอมเพื่อการส่งออก	0.6
77.	การผลิตผีเสื้อจากใบยางพารา	0.6
78.	การแยกน้ำมันปาล์มของบริษัทสยามอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	0.6
79.	การผลิตน้ำมันพืช	0.6
80.	โรงสีข้าว	0.6
81.	การผลิตน้ำหอมจากสมุนไพร	0.6
82.	ตะพานน้ำ	0.6
83.	มังคุด	0.6
84.	เปิดเทศ	0.6
85.	การตัดสินใจคุณภาพไม้ผลระดับชาติ	0.6
86.	การเลี้ยงไก่	0.6
87.	การทำสวนยาง	0.6

## ภาคผนวก 8

ตาราง 8 หน่วยงานที่จัดการศึกษาดูงานนอกสถานที่

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
	<b>หน่วยงานภาครัฐ</b>	
1.	สถาบันราชภัฏ	20.0
2.	สำนักงานเกษตรจังหวัด	13.0
3.	สำนักงานเกษตรอำเภอ	9.1
4.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	8.2
5.	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	6.4
6.	กรมส่งเสริมการเกษตร	5.5
7.	สถาบันการศึกษา (ไม่ระบุ)	3.6
8.	ศูนย์วิจัยเขานินช้อน	2.7
9.	อสค.	2.7
10.	กรมประมง	1.8
11.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1.8
12.	เทคโนโลยีการประมง	1.8
13.	ศูนย์วิจัยข้าว	0.9
14.	กรมวิชาการเกษตร	0.9
15.	ศูนย์พัฒนาชุมชนไม้เรียง	0.9
16.	สถาบันวิจัยยาง	0.9
17.	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	0.9
18.	ปศุสัตว์อำเภอ	0.9
19.	เขตนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชที่ 3	0.9
20.	สหกรณ์การเกษตร	0.9
21.	สถานีประมง	0.9
22.	อบจ.	0.9
23.	รพช.พังงา	0.9

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
24.	สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์	0.9
25.	ศูนย์เพาะเลี้ยงภูกุ้ง	0.9
26.	สำนักงานเกษตรตำบล	0.9
27.	วิทยาลัยเกษตรกรรม หน่วยงานเอกชน	0.9
28.	บริษัทเอกชน (ไม่ระบุ)	3.6
29.	ชมรมสิ่งแวดล้อม	1.8
30.	บริษัทศรีนครินทร์เลนสเคป	0.9
31.	ท่าเรือแหลมฉบัง	0.9
32.	กลุ่มโรงสีอำเภอ พนมสารคาม	0.9
33.	ศูนย์สิริกิต	0.9
34.	สวนลุงดำ จังหวัดชุมพร	0.9

## ภาคผนวก 9

ตาราง 9 เรื่องที่บัณฑิตอาสาสนใจให้ทางคณะอบรม

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
1.	การเลี้ยงเปิดเทศ	15.6
2.	การเพาะเห็ด	11.4
3.	ไม้ดอกไม้ประดับ	8.2
4.	ไก่พื้นเมือง	7.7
5.	ไม้ผล	4.5
6.	การเลี้ยงปลาสวยงาม	4.0
7.	การแปรรูปพืช/สัตว์/ประมงและการแปรรูปอาหาร	4.0
8.	คอมพิวเตอร์	3.7
9.	การเลี้ยงแพะ	3.7
10.	การเลี้ยงสัตว์น้ำ	3.5
11.	ไก่	3.0
12.	การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2.5
13.	การเลี้ยงนกกระทา	2.2
14.	การเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะสัตว์ปีก (ไม่ระบุ)	2.2
15.	การขยายพันธุ์พืช	1.7
16.	การเลี้ยงสุกร	1.7
17.	ลองกอง	1.5
18.	กล้วยไม้	1.0
19.	เกษตรผสมผสาน	1.0
20.	การจัดการฟาร์ม	1.0
21.	การเกษตรกับการประกอบอาชีพในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ	1.0
22.	เทคนิคต่าง ๆ เทคโนโลยีต่าง ๆ (ไม่ระบุ)	1.0
23.	เกษตรทฤษฎีใหม่	1.0
24.	แมลงศัตรูพืช โรคพืช	1.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับที่	เรื่อง	ร้อยละ
25.	การเลี้ยงโคพื้นเมืองหรือโคเนื้อและการตลาด	1.0
26.	การปลูกผัก	0.7
27.	การปลูกไม้กระถางเพื่อการค้า	0.7
28.	การเลี้ยงกึ่งกุลาดำ	0.7
29.	แนวคิดในการทำธุรกิจส่วนตัว (เกษตร)	0.7
30.	ไก่เนื้อ	0.5
31.	ไก่ไข่	0.5
32.	การจัดการสวนหย่อม	0.5
33.	ฝรั่ง	0.5
34.	การเลี้ยงปลาตู้ด้าน	0.5
35.	วิทยาการเก็บเกี่ยวผลิตผลและการเก็บรักษา	0.5
36.	ยางพารา	0.5
37.	ธุรกิจเกษตรครบวงจร	0.5
38.	การตรวจสุขภาพสัตว์น้ำ	0.5
39.	ไก่ดำ	0.2
40.	การจัดดอกไม้สด	0.2
41.	ลำไย	0.2
42.	มังคุด	0.2
43.	การเลี้ยงปลาตู้	0.2
44.	สัตว์ของพืช	0.2
45.	แคนตาลูป	0.2
46.	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	0.2
47.	การผสมเทียมปลา	0.2
48.	การตลาดและสถาบันการเงิน	0.2
49.	อาชีพอิสระ (ไม่ระบุ)	0.2

## ภาคผนวก 10

ตาราง 10 ความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมดต่อการดำเนินงานของ  
โครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในภาพรวม

ข้อมูล	ระดับความพึงพอใจ (ร้อยละ)		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ในภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการด้านการจัดการและบริการในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรในระดับใด	38.3	55.3	6.3
ในภาพรวมท่านมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอบรมในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรอยู่ในระดับใด	41.4	51.7	6.8

## ภาคผนวก 11

ตาราง 11 เหตุผลประกอบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการของโครงการ  
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร

ลำดับที่	เหตุผล	ร้อยละ
1.	ได้รับความรู้เพิ่มเติมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือประกอบอาชีพได้	17.0
2.	วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ, มีการเตรียมพร้อมและมีความตั้งใจดี	12.4
3.	การให้บริการดี มีความกระตือรือร้นทุกฝ่ายและให้ความสะดวกดี	12.4
4.	มีการเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์โสตดีดีมาก	9.2
5.	มีเอกสารประกอบการอบรม	8.7
6.	เนื้อหาที่น่าสนใจมีความหลากหลาย	4.2
7.	เป็นการทบทวนความรู้เดิมให้แน่นขึ้น	4.2
8.	แต่ละวิชาให้ทฤษฎีและหลักการมากเกินไป	5.7
9.	บางหัวข้อผู้บรรยายพูดไม่ตรงประเด็นทำให้ไม่ได้รับความรู้เท่าที่ควร	5.0
10.	เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.1
11.	บางหัวข้อฟังง่ายไม่น่าเบื่อ	2.9
12.	สถานที่และสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควร (คับแคบ)	1.7
13.	ระยะเวลาในการอบรมแต่ละเรื่องมากเกินไป	1.7
14.	สถานที่พักผ่อนและที่นั่งรับประทานอาหารมีเก้าอี้และที่นั่งไม่เพียงพอ	1.7
15.	ที่พักอยู่ไกลจากคณะทรัพยากรธรรมชาติ	1.7
16.	ไม่มีการบอก/แยกอาหารอิสลาม	0.9
17.	บอกศ.บางคนขาดความสนใจและขาดความรับผิดชอบ	0.4

หมายเหตุ : อันดับที่ 1-7 คือ เหตุผลประกอบความพึงพอใจมาก

อันดับที่ 8-15 คือ เหตุผลประกอบความพึงพอใจปานกลาง

อันดับที่ 16-17 คือ เหตุผลประกอบความพึงพอใจน้อย

## ภาคผนวก 12

ตาราง 12 เหตุผลประกอบความพึงพอใจของบัณฑิตอาสาต่อการดำเนินการของโครงการ  
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรโดยแยกตามเพศ

เหตุผล	เพศ	
	ชาย	หญิง
1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ มีการเตรียมพร้อมและมี ความตั้งใจ	16.2 <sup>(3)</sup>	7.4 <sup>4</sup>
2. เป็นวิชาการมีทฤษฎีและหลักการมากเกินไป	24.8 <sup>(2)</sup>	23.1 <sup>(2)</sup>
3. ได้รับความรู้เพิ่มเติมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำ วันหรือประกอบอาชีพได้	29.1 <sup>(1)</sup>	45.4 <sup>1</sup>
4. เวลาในการอบรมน้อยเกินไป ทำให้การบรรยายไม่ ครบถ้วนและชัดเจน	5.1 <sup>(6)</sup>	14.8 <sup>(3)</sup>
5. เนื้อหาครอบคลุมทุกเรื่อง	3.4 <sup>(7)</sup>	0.9 <sup>(5)</sup>
6. เป็นเนื้อหาที่น่าสนใจ/หลายหลาย	8.5 <sup>(4)</sup>	2.8 <sup>(5)</sup>
7. บรรยากาศของสถานที่ไม่ค่อยดี (ขาดความเป็น ระเบียบ, ความสะอาด และคับแคบ)	0.9 <sup>(7)</sup>	2.8 <sup>(5)</sup>
8. ตรงกับพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่แล้ว	6.0 <sup>(5)</sup>	3.7 <sup>(5)</sup>
9. เวลาในการบรรยายแต่ละเรื่องมากเกินไป	0.9 <sup>(7)</sup>	0.0 <sup>(5)</sup>
10. บางเนื้อหาวิชาการนำเสนอไม่น่าสนใจ ขาดการมี ส่วนร่วม	2.6 <sup>(6)</sup>	1.9 <sup>(5)</sup>
11. มีเอกสารประกอบการอบรม	0.9 <sup>(7)</sup>	0.0 <sup>(5)</sup>
12. บอศ. บางคนขาดความสนใจ, ขาดความรับผิดชอบ	0.9 <sup>(7)</sup>	0.0 <sup>(5)</sup>
13. เนื้อหาเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน	0.9 <sup>(7)</sup>	0.0 <sup>(5)</sup>

หมายเหตุ : <sup>2</sup>ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ ( ) คือ การจัดอันดับความสำคัญของเหตุผลประกอบ  
ความพึงพอใจที่บัณฑิตอาสาระบุเองต่อการดำเนินการของโครงการฝึกอบรม  
วิชาชีพการเกษตร

<sup>1</sup>ตัวเลขที่แสดงค่าในตารางเป็นค่าร้อยละทั้งหมด

## ภาคผนวก 13

แบบสอบถามความสนใจของบัณฑิตอาสาในการเข้าร่วมรับการอบรมในโครงการ  
ฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตร



## บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะทรัพยากรธรรมชาติ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร โทร 2335

ที่ มอ 520/

วันที่

พฤษภาคม 2542

เรื่อง การแจ้งความจำนงสำหรับผู้สนใจเข้าร่วมโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา

เรียน บัณฑิตอาสาทุกท่าน

ด้วยทางโครงการฯ จะจัดให้มีการอบรมวิชาชีพการเกษตรพื้นฐานแก่บัณฑิตอาสาผู้สนใจ ในช่วงงานเกษตรภาคใต้ขึ้นระหว่างวันที่ 18-20 สิงหาคม 2542 ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตได้มีความรู้พื้นฐานทางการเกษตรและเกิดแนวคิดในการที่จะนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ด้วยเหตุนี้ทางฝ่ายผู้ดำเนินการจัดการอบรมจึงใคร่ขอทราบความจำนงของบัณฑิตผู้สนใจ โดยกรอกรายละเอียดลงในช่องว่างที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

ระบุชื่อ-สกุล	ความสนใจในการเข้าร่วมโครงการอบรมวิชาชีพการเกษตร	
	สนใจ	ไม่สนใจ

พร้อมนี้ส่งคืนที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายลงทะเบียนในวันที่ 7

พฤษภาคม 2542

(ผศ.ดร.ยุพินพรรณ ศิริวัฒนกุล)

คณะผู้ดำเนินการจัดการอบรม

ตารางอบรมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

ระหว่างวันที่ 18-22 สิงหาคม 2542

ณ ห้อง ท. 102 คณะทรัพยากรธรรมชาติ

วัน เดือน ปี	ภาคเช้า (8.30-12.00)				ภาคบ่าย (13.00-17.00)				
	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00		13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-17.00	
18 ส.ค. 42	เกษตรทฤษฎีใหม่ ← ทีมเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา →			กลุ่ม ประธาน อาหารกลางวัน	การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น (รศ.ดร.วสันต์ เพชรรัตน์)		การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ (ผศ.ดร.วุฒิพร พรหมขุนทอง)		
19 ส.ค. 42	การเลี้ยงไก่และนกกกระทา (ผศ.สุธา วัฒนสิทธิ์)				การเลี้ยงเปิดเทศ (คุณปราโมทย์ เพชรศรี จากกรมปศุสัตว์)		การเลี้ยงสุกร (ผศ.ดร.ยุทธนา ศิริวัธนกุล)		
20 ส.ค. 42	การปลูกผักปลอดสารพิษ (รศ.ดร.ขวัญจิตร ลันติประชา)				การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ (อ.กัญญา เหมพัฒน์)		การเลี้ยงแพะ (ดร.สุรศักดิ์ คชภักดี)		
21 ส.ค. 42	การปลูกไม้ผลหลังบ้าน (รศ.มงคล หลิม และคณะ)				การใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช (รศ.ดร.สุรไกร เพิ่มคำ และ ดร.อรัญ งามผ่องใส)				ว่าง
22 ส.ค. 42	การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร (ทีม เคนกิจเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา)				ว่าง				

หมายเหตุ : มีพักรับประทานน้ำชาทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย

ภาคผนวก 15

ตารางอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

ระหว่างวันที่ 18-22 สิงหาคม 2542

ณ ห้อง ท.260 คณะทรัพยากรธรรมชาติ

วัน เดือน ปี	ภาคเช้า (8.30-12.00)				ภาคบ่าย (13.00-17.00)			
	9.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00		13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-17.00
18 ส.ค. 42	การปลูกไม้ผลหลังบ้าน (รศ.มงคล หลิม และ คณะ)			พัก รับ ประทาน อาหาร กลางวัน	เกษตรทฤษฎีใหม่ (ทีมเจ้าหน้าที่จากสำนักเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา)			
19 ส.ค. 42	การปลูกผักปลอดสารพิษ (รศ.ดร.ขวัญจิตร สันติประชา)				การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ (อ.กัญญา เหมพัฒน์)	การเลี้ยงแพะ (ดร.สุรศักดิ์ คชภักดี)		
20 ส.ค. 42	การเลี้ยงไก่และนกกกระทา (ผศ.ดร.สุธา วัฒนสิทธิ์)				การเลี้ยงเปิดเทศ (คุณปราโมทย์ เพชรศรี จากกรมปศุสัตว์)	การเลี้ยงสุกร (ผศ.ดร.ยุพธนา ศิริวัชนนุกูล)		
21 ส.ค. 42	การใช้สารเคมีและกำจัดวัชพืช (รศ.ดร.สุรไกร เพิ่มคำ และ ดร.อรัญ งามผ่องใส)				การเพาะเห็ดโดยวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น (รศ.ดร.वलันต์ เพชรรัตน์)	การเลี้ยงปลาเสริมรายได้ (ผศ.ดร.วุฒิพร พรหมขุนทอง)		
22 ส.ค. 42	ว่าง				การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรและการถนอมอาหาร (ทีมเคหกิจเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา)			

หมายเหตุ : มีพักรับประทานน้ำชาทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย

## ภาคผนวก 16

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

A ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
1.	นายเฉลิม	ฉิมละฮาด		
2.	นายนิกร	เวชสุวรรณ		
3.	นายธัญญา	ชุมทอง		
4.	นายไสว	ชูพรหม		
5.	นายเจษฎา	ยะกะกุล	เจษฎา	เจษฎา
6.	นางสาวทัศนีย์	ระรัมย์	ทัศนีย์	ทัศนีย์
7.	นางสาวสินาง	จิตรจำนอง	สินาง	สินาง
8.	นายอภิชาติ	มโนเลิศ	อภิชาติ มโนเลิศ	อภิชาติ มโนเลิศ
9.	นางสาวเครือวัลย์	มาศบุตร	เครือวัลย์	เครือวัลย์
10.	นางสาวจันทนา	จันทร์แก้ว	จันทนา	จันทนา
11.	นายไพบุลย์	นัยเจริญ	ไพบุลย์	ไพบุลย์
12.	นายไพฑูรย์	ปิ่นหลี่	ไพฑูรย์	ไพฑูรย์
13.	นางสาวสมพิศ	พิทักษ์นวนน	สมพิศ	สมพิศ
14.	นางสาวรัชณี	รัตนา	รัชณี	รัชณี
15.	นางอุทุมพร	บุญเรือง	อุทุมพร	อุทุมพร
16.	นางสมพร	ไชยชนะ	สมพร	สมพร
17.	นายยาสีลาปิติ	อีนอ	ยาสีลาปิติ	ยาสีลาปิติ
18.	นางสาวธิดา	นิมนต์	ธิดา	ธิดา
19.	นางสาวศุภกาญจน์	ทองตรีพันธ์	ศุภกาญจน์	ศุภกาญจน์
20.	นายสิทธิพร	มรกตคันโธ	สิทธิพร	สิทธิพร
21.	นายพนมศักดิ์	อ่อนแก้ว	พนมศักดิ์	พนมศักดิ์
22.	นายพงษ์	ดำชุม	พงษ์	พงษ์
23.	นายธานินทร์	สุวรรณศรี		
24.	นายนิวัฒน์	รัตนพงศ์	นิวัฒน์	นิวัฒน์
25.	นายสมชัย	ปรีชา	สมชัย	สมชัย
26.	นางสาวสุภาวค์	เลนสุข	สุภาวค์	สุภาวค์
27.	นางสาวปฐมภรณ์	บุษยา	ปฐมภรณ์	ปฐมภรณ์
28.	นายมโน	หะยะมิน	มโน	มโน
29.	นายสมชาย	ทองคุปต์	สมชาย	สมชาย
30.	นายสุวิทย์	วัลลิโก	สุวิทย์	สุวิทย์

# รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่นักศึกษา (กลุ่มที่ 1)

A ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
11.	นางสาวเกษราภรณ์	ชุมพล		
12.	นางสาวพรรณทิพา	ขวัญแก้ว		
13.	นางสาวชญาพร	พรหมหัตต์		
14.	นางสาวจรรยา	พงษ์สุวรรณ		
15.	นางสาวเพียร	สุขเกษม		
16.	นางสาวสมใจ	เกตุแก้ว		
17.	นางสาวเพ็ญแข	คงทอง		
18.	นางสาวประไพพิศ	สงกลิ่น		
19.	นางสาวพรเพ็ญ	ขวัญแก้ว		
20.	นายวิฑูรย์	เททหาย		
21.	นายธวัชชัย	สุชาติ		
22.	นายวัชร	สุขเกษม		
23.	นางสาวมาตีกันท์	ยะกา		
24.	นางสาวมณฑนา	ธีรภาณี		
25.	นางสาววรรณวิภา	นิรขวิศรุต		
26.	นางสาวสุภาพร	เขียวเงิน		
27.	นางสาววัชรีย์	กรรมแต่ง		
28.	นายทิวาพร	รักษาวงศ์		
29.	นายพีระ	เดहनัน		
30.	นายสุเทพ	ยศหมึก		
31.	นายประเสริฐ	แก้ววิจิตร		
32.	นายเดชา	ละเรนทร์		
33.	นายกิตติพงษ์	จงประจบ		
34.	นางสาวกาญจนา	รูปโอ		
35.	นางสาวกัลยา	ประทุมมาศ		
36.	นายก๊กก้อง	รวมสุข		
37.	นายนิยม	สุลาหการ		
38.	นางสาวพรทิพย์	สุดโหล		
39.	นางสาวอัจฉราภรณ์	ปราศภัย		
40.	นางสาวจินตนา	กล้วย		

25/10/2564

# รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

A ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
61.	นายพัฒนา	คลองเมือง		
62.	นายรอมาน	ลมใจ		
63.	นางสาวรัชณี	ขุนกำแพง		
64.	นายสาอาวี	โกะฮาลี		
65.	นายริน	หลังยาหน้าย		
66.	นางสาวลาภีนา	คยเลาะ	พัฒนา ๑๐๕๖๖	พัฒนา ๑๐๕๖๖
67.	นางสาวชาวีนา	บาโง		
68.	นางรัฐาณี	จันทร์ ๖๒		
69.	นายธำรงค์	ชฎารัตน์		
70.	นางสาวพัชรี	แดงน้อย		
71.	นายมีชัย	มลิวัลย์		
72.	นางสาวเพ็ญจันทร์	หนูฤทธิ์	เพ็ญจันทร์	เพ็ญจันทร์
73.	นางสาวอุษา	เจริญพร		
74.	นายธงชาติ	รัตนศิลา		
75.	นายตมณี	สังกรัตน์		
76.	นายณัฐสิทธิ์	คิดถูก		
77.	นางสาวนันทนา	เนื่องทอง		
78.	นางสาวนงลักษณ์	รอดรักษ์	Kaif Si	Kaif Si
79.	นายยอดนิพัฒน์	โล๊ะซา	ยอดนิพัฒน์	ยอดนิพัฒน์
80.	นายพงษ์ศรีภณย์	ช้อยเรือง		
81.	นายขวัญชัย	หนูเกื้อ		
82.	นายเจษฎาภรณ์	สุขยัง	เจษฎาภรณ์	เจษฎาภรณ์
83.	นายอัปดุลรอญิง	ลามะฮาลี		
84.	นางสาวศรินทร์	ศิริวรรณพร		
85.	นางสาวธาวินี	ทองด้วง		
86.	นายโกศล	รามณรงค์		
87.	นางสาวณัฐญา	โกวิท	ณัฐญา โกวิท	ณัฐญา โกวิท
88.	นางสาวจรรยา	มณีรัตน์		
89.	นางสาวอรุณญา	ต้องกิม		
90.	นางสาวกิมรัตน์	เพชรเจ็ย	กิมรัตน์ เพชรเจ็ย	กิมรัตน์ เพชรเจ็ย

# รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่นักศึกษา (กลุ่มที่ 1)

A ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
91.	นายสมเกียรติ	แก้วศิริ		
92.	นายพินัย	นพคุณ	Ph. Pan.	Ph. Pan.
93.	นายสุริโยต	ชำศิริวงศ์	สุริโยต	สุริโยต
94.	นางสาวเดือนใจ	นพพิบูลย์	นพพิบูลย์	
95.	นางสาวสุจินต์	ถาวรสาร	สุจินต์	AS
96.	นายพิมพ์ชัย	สินลูกจันทร์	พิมพ์ชัย สินลูกจันทร์	พิมพ์ชัย สินลูกจันทร์
97.	นางสาวจรรยาพร	คงแก้ว	จรรยาพร	จรรยาพร
98.	นางสาวพรทิพย์	จันทร์นวล	พรทิพย์	พรทิพย์
99.	นายปราโมทย์	ยะมาภา		
100.	นายจำรัส	แช่ตั้ง	จำรัส	จำรัส
101.	นางสาวมาลัยะห์	มะ	มาลัยะห์	มาลัยะห์
102.	นายมาหะมะ	ซียง	มาหะมะ	มาหะมะ
103.	นางสาวศิริภาณี	หมื่นล้าน	ศิริภาณี	ศิริภาณี
104.	นายบารอกัดชา	มีนลวดศิริ-มีนลวดศิริ	บารอกัดชา	บารอกัดชา
105.	นางสาวชรินทร์ญา	เอนกรัตน์		
106.	นางสาวบารมี	ขุนนิรงค์	บารมี	บารมี
107.	นางสาวชวนพิศ	เขาว์ทอง	ชวนพิศ	ชวนพิศ
108.	นางสาวธิดาภาณจิตร	นิพนธ์ วรรณรัตน์	ธิดาภาณจิตร	ธิดาภาณจิตร
109.	นางอรชร	ฤทธิโชติ	อรชร	อรชร
110.	นายอภิราม	คุณูปการ	อภิราม	อภิราม
111.	นายรุสดีน	แวอุเช็ง	รุสดีน	รุสดีน
112.	นายบดินทร์	บอส	บดินทร์	บดินทร์
113.	นางสาวอุดมพร	ขวัญทอง	อุดมพร	อุดมพร
114.	นายชวลีพิไล	ละมะแ	ชวลีพิไล	ชวลีพิไล
115.	นายสุรินทร์	โรจนฐาน	สุรินทร์	สุรินทร์
116.	นายธงชัย	ปิ่นทองพันธุ์	ธงชัย	ธงชัย
117.	นางสาวพัฒน์	สมนิยม	พัฒน์	พัฒน์
118.	นางสาวสรียา	แก้วกระจ่าง	สรียา	สรียา
119.	นายสำรอง	ลอนทอง	สำรอง	สำรอง
120.	นายคณิตย์	พัฒนาน	คณิตย์	คณิตย์

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

A ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
121.	นางลาวอังคณา	ทองแบน		
122.	นายสุวิวัฒน์	จรรยา		
123.	นายอุดมมาน	มะดีเยาะ		
124.	นายอัปดุลเลาะ	เซมาะ		
125.	นายชูชัยมัย	ตอปี		
126.	นายสุชาติ	นุชประคต		
127.	นายไกรศักดิ์	คงประพันธ์		
128.	นายอาคม	ศรีเพชร		
129.	นายราวี	เลี้ยงสกุล		
130.	นายลาคร	อินทร์พฤษา		
131.	นายทรงวุฒิ	ธรรมภัทรกุล		
132.	นายไพศาล	กุลศิริ		
133.B	นางสาวเทียมจิต	เชื้อเมืองพาน		
134.	นางสาวนุชเนตร	มูทธเมธา		
135.	นางสาวพรรณิ	ศรีพัฒ		
136.	นางสาวขวัญจิตร	ใจใหญ่		
137.	นางสาวสุรียา	เด่นนุกกุล		
138.	นายสุรเดช	เจ๊ะกอ		
139.	นายธีรศักดิ์	อาแวก็้อจ		
140.	นายอำมรินทร์	โระและเยาะ		
141.	นายเป่าชี	การะเกตุ		
142.	นายมานะ	ดอเลาะ		
143.	นางศศิธร	รามณรงค์		
144.	นางอรนันท	ลอนทอง		
145.	นายธนาทิ	เจ๊ะมามะ		
146.	นายสุรศักดิ์	ทองเกลี้ยง		
147.	นางสาวอูมีก๊อซง	เปาะสุ		
148.	นางสาวรุสนานี	วะตะก็		
149.	นางสาววรรณ	วงวิเชียร		
150.	นางสาวพิศยิยะห์	ดารีลอ		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

B ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
151.	นายสมาน	บาปะะ		
152.	นายอับดุลย์เดช	ม้อปอ		
153.	นายทิพย์ณรงค์	เทพบำรุง		
154.	นายกมลพันธ์	งานแข็ง		
155.	นายธรรมรัตน์	จันทวงศ์		
156.	นายอุดร	พุทธฤทธิ์		
157.	นายสุวิทย์	ฤทธิเดช		
158.	นายสมศักดิ์	เหล็มเส้น		
159.	นายสายัณห์	คณุน		
160.	นางสาวปิยพร	อ่อนจันทร์		
161.	นางสาวยุพา	ละหมัดหานาย		
162.	นางสาวสุพัตรา	ยารัน		
163.	นางสาวปรียวรรณ	สุนนวงศ์		
164.	นางสาวกุศลทิพย์	จันทรร		
165.	นางสาวเสาวภา	วัดเขียน		
166.	นางอารี	หนูเพชร		
167.	นางสาวอนงค์	เอียดสุข		
168.	นางสาวปาริชาติ	ประดิษฐ์		
169.	นางสาวพรทิมล	ลมาธิ		
170.	นายสัญญา	ขวัญหมั่ง		
171.	นางสาวสุภาพร	ประสงค์ผล		
172.	นางสาวรัชณี	มูลอูรู		
173.	นายธีร์	ยวนแหล		
174.	นางสาวนิตยา	ดวงทับจันทร์		
175.	นางสาวสุรัสวดี	มณีฉาย		
176.	นายคมกริช	โรจน์จันทร์		
177.	นางสาวศิริภาณี	ศรีกรร		
178.	นางสาวพิไลพร	คงแก้ว		
179.	นางสาวบงกช	แก้วมณี		
180.	นส.ดวงใจ	ชนะวีรารณ		

# รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 1)

ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
181	นล.มุกดา	แก้วงาม		
182	นล.นภัทรวรรณ	วันเล้ง		
183	นายอาคม	กาเตียง		
184	นล.กัลยา	ศรีลมโภชน		
185	นายศุภชัย	ศรีน้อย		
186	นาง กัญชา	หนังกา		
187	นล. ดิวิไลวรรณ	นันทพงษ์		
8	นาย อัมพร	กาญจนาภา		
189	นายจิตรพันธ์	ธวัชวงศ์		
190	นาย สุวิทย์	ศรีสุธา		
191	นาย (เลมภาพ)	ราชจันทร์		
192				
193				
194				
195				
196				
197				
198				
200				

## ภาคผนวก 17

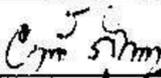
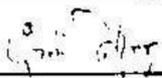
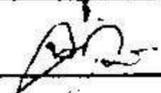
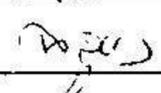
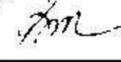
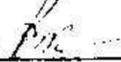
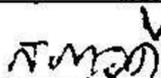
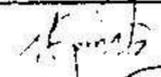
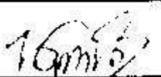
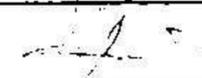
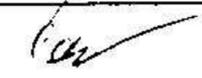
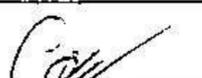
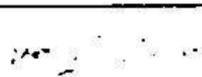
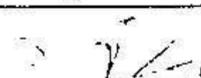
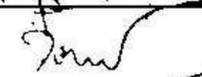
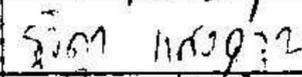
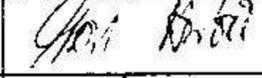
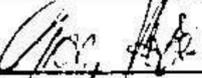
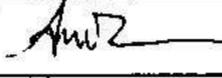
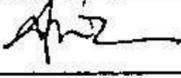
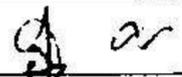
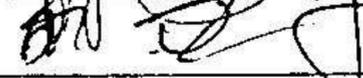
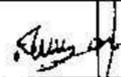
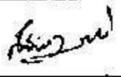
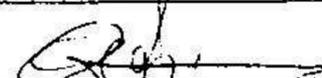
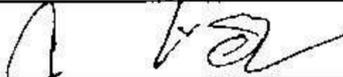
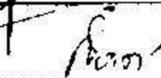
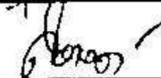
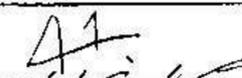
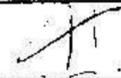
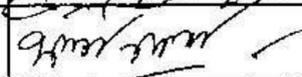
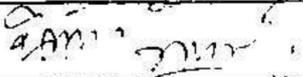
## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
1.	นางสาวสุนิลา	ใจอารง		
2.	นายชัยยุทธ	เพ็ญจำรัส		
3.	นางสาวณัฐริกา	บุญชูช่วย		
4.	นางสาวอรนุช	ประทักษากุล		
5.	นางสาวอำมร	ละมะนุป		
6.	นายอดิเรก	หลงหัน		
7.	นายกานต์	ทูลทิพัฒน์		
8.	นายคทาธิป	เหมมะโน		
9.	นางสาวจรรจิกา	แป้นจันทร์		
10.	นายตาหรอด	สดันนียด		
11.	นายธีรชัย	วุ่นซิว		
12.	นายวีระศักดิ์	มิลิทธิ		
13.	นายธีระยุทธ	กาญจนันท์ทวงศ์		
14.	นายวัฒนา	มณีสว่าง		
15.	นายคณิต	อุปัทม์		
16.	นายตอเหล็บ	โหมดยา		
17.	นายอภิชาติ	ขวัญแก้ว		
18.	นายอาหมาด	อิจิ		
19.	นายสุทัศน์	น้อยสร้าง		
20.	นางสาวอรพรรณ	ทันนิว		
21.	นางสาวอนงนาฏ	ธรรมใจ		
22.	นางสาวมลลดี	ฐชาติ		
23.	นางสาวนุรายสิทิน	มาหะมะ		
24.	นายโชคดี	เรืองนาม		
25.	นางสาวสนธยา	แย้มแก้ว		
26.	นายเอกชัย	ใจเกลี้ยง		
27.	นางสาวอัญญรัตน์	โชติกุล		
28.	นางอรุณวรรณ	ชำศิริวงศ์		
29.	นางสาวสุดา	หมัดเส้น		
30.	นางสาวนภสร	อนันต์มั่งคั่ง		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

B ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
31.	นางสาวปิยพร	ชุกกิม		
32.	นางสาวประภา	ธารเนตร		
33.	นางสาววิภาณต์	หนูสงฆ์		
34.	นายสุรชัย	เนาสินธ์		
35.	นายชาติตรี	สุวรรณพฤษ		
36.	นางสาวชาริษา	สื่อแม		
37.	นายพรหมมินทร์	เพ็งสุวรรณ		
38.	นายไพโรจน์	จันทร์แสงกุล		
39.	นายยุทธนา	ยุทธาวรี		
40.	นายยิ่งยศ	บุญวงศ์วิวัฒน์		
41.	นางสาวนาตยา	คำน้อย		
42.	นายสมศักดิ์	รักษายศ		
43.	นายปริญญา	บุรพัฒน์		
44.	นางสาววิยะดา	ถวายเชื้อ		
45.	นางสาวจันทร์ทิพย์	สายวารี		
46.	นายรุ่งโรจน์	แซ่เซา		
47.	นายเชวงศักดิ์	เลนาธิบัติ		
48.	นายพโยม	จัญบุตร		
49.	นางสาววรรณิ	จิตคง		
50.	นายอนุชาติ	บุรีรัตน์		
51.	นายสุทธิศักดิ์	ไทยชน		
52.	นางสาวศิริพร	ตรยานนท์		
53.	นางสาวภิรมย์รัตน์	ยังกิก		
54.	นายธีระยุทธ	รักชุมคง		
55.	นายอภิชาติ	สไมสร		
56.	นายสวัสดิ์	สวัสดิ์สุข		
57.	นายกิตติพล	ไชยเสนา		
58.	นางสาวรัฐติวรรณ	พัฒนสุวรรณ		
59. C	นายพิเชษฐ	มานะพงศ์		
60.	นายอานัติ	กระจำจิตร		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

C ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
61.	นายวุฒินันท์	แก้วนนท์		
62.	นายธัญญวิทย์	ตุ๊กกัน		
63.	นางยุวดี	สุวรรณรักษา		
64.	นายวีรยุทธ	ดาวลัย		
65.	นายฉลอง	วรรณกุล		
66.	นางไพพรรณ	ศรีวระปะ		
67.	นางสาวกิตติภรณ์	เรืองศรี		
68.	นางสาวสุภาวดี	พันฤทธิดำ		
69.	นายนฤพนธ์	หนูทอง		
70.	นายยุทธชัย	อนันต์กสิกุล		
71.	นางลาวยาสิทธิ์	คอเลาะ		
72.	นายมุฮัมหมัดฮัรฟิร	คอติ๊ะ		
73.	นายสมศักดิ์	ต้อยลละ		
74.	นายสมศักดิ์	คงสุข		
75.	นายวิภิตติ	รักเอียด		
76.	นายวิจิตร	วงษ์นา		
77.	นางสาวรุจิรา	แสงอรุณ		
78.	นางสาวรุจิรา	เข้มช้อย		
79.	นายอรุณ	มิ่งแก้ว		
80.	นายสุริยา	คอเลาะ		
81.	นายวัลลภ	ทองจันทร์		
82.	นายจารุ	สังขนุกิจ		
83.	นายศิริ	จรเลมอ		
84.	นายสวัสดิ์	เลี้ยงพงษ์		
85.	นายอรรถพล	ชูทอง		
86.	นางสาวจุฑามาศ	มากจันทร์		
87.	นายประวุฒิ	อินทรักษ		
88.	นางสาวลำอานงค์	ช่วยรัตน์		
89.	นายจิระพงษ์	ติกขนา		
90.	นายนิพนธ์	ขันธรักษวงศ์		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่นักศึกษา (กลุ่มที่ 2)

C ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
91.	นายบุญชด	พัฒน์เชียร		
92.	นายศักดิ์เศรษฐ์	อินทรถาวร		
93.	นายศุภเทพ	จินาสุ่น		
94.	นายอโนภาค	พรหมมณี		
95.	นายลมัย	พลพูน		
96.	นายสมภพ	ราชจันทร์		
97.	นายทรงชัย	สวัสดิ์ขวัญ		
98.	นางนันทิยา	ใจดี		
99.	นายรัฐธรรม	ใจดี		
100.	นายदानัน	ใบหมาดบันจ่อ		
101.	นางสาวจันทิรา	บุญมณฑิรา		
102.	นางสุรียา	โพลทันนา		
103.	นางสาวอัญชญา	บุญสิทธิ์ทอง		
104.	นายธันนา	มุละ		
105.	นายไพรัตน์	หมวกสกุล		
106.	นายประหยัด	จินตวงศ์		
107.	นายศุภชัย	สมเกื้อ		
108.	นายธีรพันธ์	อจลภูคิ		
109.	นางสาวลัดดา	ลีละวัฒน์วัฒนา		
110.	นายธรรมศักดิ์	วินัยดี		
111.	นายรุ่งโรจน์	อารีราษฎร์		
112.	นายไชนับ	การคนชื่อ		
113.	นายลาธิต	รักเกตุ		
114.	นายประชา	เชียวจิน		
115.	นายศักดิ์ดา	สุมาอัน		
116.	นายวิฑูรย์	โสภณรัตน์		
117.	นางสาวรัตติยา	ยะโกะ		
118.	นายกิตติพงศ์	จตุรนาถ		
119.	นางสาวชานัน	ละมูแย		
120.	นางสาวอนุตตรียะ	บัวศรี		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

C ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
121.	นายฤกษ์	ดวงสอดศรี		
122.	นางสาวปัญจพร	ทองลม		
123.	นางสาวนันทวัน	นิตยบุญสมบัติ		
124.	นายนันท์ชัย	จุลวารณโณ		
125.	นางสาวพวงน้อย	ถาวรรัตน์		
126.	นายสุดใจ	หุงคาใน		
127.	นางสาววิลาวรรณ	บุญช่วย		
128.	นางสาวกัลยารัตน์	ราชสังข์		
129.	นางวราภรณ์	ดวงสุวรรณ		
130.	นางสาวเบญจมาศ	มุสิแก้ว		
131.	นางสาวปราณี	เครือชาย		
132.	นางกฤษณี	โกยดุขย์		
133.	นายไชยชาญ	ชาติแดง		
134.	นางสาวศิริพร	พุดดำ		
135.	นางสาวอรุณี	สว่างพิภพ		
136.	นายมานิธ	จันทับ		
137.	นายถนอม	หอมหวาน		
138.	นางสาวศิริธร	ชัยลี		
139.	นายสมนึก	ลิมเจริญ		
140.	นายสมนึก	สังข์สมล		
141.	นายสุริยา	ยูชีะ		
142.	นายอดุลย์	เล็งชา		
143.	นางสาวสุคนธา	บุญฤทธิ์		
144.	นางสาวสุภาวดี	แช่เล่า		
145.	นางสาวสุรดา	บุญถาวร		
146.	นางสาวมะลิวรรณ	เงาศรี		
147.	นางสาวละภิญญา	ป่าลหัด		
148.	นางสาวสนทยา	เคียรอุ้น		
149.	นางเกล้าทอง	คงมาก		
150.	นางสาวสบเว้าะ	มาลินี		

## รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

C ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
151.	นางสาวธานี๊ะ	บุญอารี		
152.	นางสาวจุฑารัตน์	โศกากรณ์		
153.	นางสาวธิดารัตน์	ชอบผล		
154.	นายอุทัย	สุขดำ	-	
155.	นางสาววรรณดี	มะลิวรรณ		
156.	นางสาวขวัญชนก	สิทธิโยธา		
157.	นางศุภลักษณ์	วีระสุนทร		
158.	นางสาวเดือนเพ็ญ	ช่วยเหมือน		
159.	นางสาวเกื้อนุส	สมกวีล		
160.	นางสาวครองขวัญ	สีปกระพันธ์		
161.	นางสาวอนงค์	เจนวิฑูเมธ		
162.	นางพรทิพย์	สวัสดิสุข		
163.	นางสาววิภารัตน์	เพชรเจริญ		
164.	นางสาววราภรณ์	จงหลิม		
165.	นางสาวอรุมา	สรณราย		
166.	นางสาวพรรณทิพย์	สิทธิพิทักษ์		
167.	นางสาววิศรา	ลีธาทฤธิ์		
168.	นางสาวกวรรณิกา	ยินดี		
169.	นางสาวอัญชลี	ผลพานิช		
170.	นายพงศกร <del>ด.ช. 3/ม</del>	ยอด <del>น.ช. 3/ม</del> <input checked="" type="checkbox"/>		
171.	นางสาวจิรภา	ท่อมเกษ		
172.	นายสุรัตน์	ทินยุศักดิ์		
173.	นายภราดร	บัวแก้ว		
174.	นายนิรัตน์	จิตการ		
175.	นายนรินทร์	อินทวิชิต		
176.	นางสาวขจร	ชื่อสกุล		
177.	นางสาวจตุพร	กิมาคม		
178.	นายอนันต์	เกื้อชะเหรัมย์		
179.	นางสาวยุวภา	ราชนิยม		
180.	นางสาวจิตวัฒนา	พัฒนศิลป์		

รายชื่อผู้เข้าอบรมโครงการฝึกวิชาชีพการเกษตรแก่บัณฑิตอาสา (กลุ่มที่ 2)

C ลำดับที่	ชื่อ	สกุล	ลงทะเบียน	
			ช่วงเช้า	ช่วงบ่าย
181.	นางสาวศิริรัตน์	คงสุวรรณ		
182.	นล.ดรณี	แก้วมณี		
183.	นายจตุญ	ภูมิประไพ	-	-
184.	นายสิทธิชัย	คงหนู		
185.	นายประเสริฐ	ชูทอง		
186.	นายผล	จันทรังษี		
187.	นายสมโภชน์	โหมน้อย		
188.	นายประมินทร์	พลวิชัย		
189.	นล.กนกพร	คงไกร		-
190.	นายเดชา	รัตนพันธ์		
191.	นายธงชัย	ดั่งแก้วลี		
192.	นายพิระยุทธ	สุรกรกะ		
193.	นล.นิศากร	พันธ์ทะ		
194.	นล.ลำดวน	รัตนบุตร		
195.	นล.สมหมาย	เพชรจำรัส	-	-
196.	นล.ชนิดา	รอดสวัสดิ์	ชนิดา รอดสวัสดิ์	ชนิดา รอดสวัสดิ์
197.	นายเกียรติ	สุวรรณทิพย์		
198.	นล.นาคำ	พุดผล		
199.	นล.ศุภกาญจน์	เพชรลาภุช		
200.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
201.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
202.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
203.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
204.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
205.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
206.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
207.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
208.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
209.	น.ส. ชรินทร์	นงนิตย์		
210.	-	-	-	-

210 นายชรินทร์ นงนิตย์

211 นายชรินทร์ นงนิตย์

212 นายชรินทร์ นงนิตย์